

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

2'nci BİRLEŞİM
7 Ekim 1986, Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	44-45
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SONUŞLARI	46
1. Yurt dışına giden Değişlikler ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a İskân Bakanı Sayın Onay Fadıl Demirciler'in vekâlet etmesini uygun bulan Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	48
2. Başbakanlık Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Üst Kademe Yöneticileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi.	50
3. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Enver Emin'in izin istemine ilişkin Tezkeresi.	50-63
4. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Naci Talât'ın "Hükümet politikası ve Sonuçları"na ilişkin gündem dışı konuşması.	

	Sayfa
5. Toplumcu Kuvvetler Partisi Genel Başkanı Sayın İsmail Bozkurt'un Millî Eğitim Partisi, Demokratik Parti ve Parti Koalisyon Çerçevesinde yürüttüğü Turizm ve Kültür Bakanlığına basımına yaptığı kitaplara ilişkin gündem dışı konuşması.	68-76
6. Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'nun Sayın İsmail Bozkurt'un gündem dışı konuşmasına ilişkin yanıtı.	77-82
7. Sayın İsmail Bozkurt'un, Başbakan Sayın Derviş Eroğlu'nun konuşmasına ilişkin yanıtı.	82-85
8. Eğitim ve Kültür Bakanı Sayın Salih Coşar'ın Sayın İsmail Bozkurt'un gündem dışı konuşmasına ilişkin yanıtı.	85-102
9. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "BRT ihale yolsuzluğuna" ilişkin gündem dışı konuşması.	102-113

I. GELEN EVRAK

TASARILAR

1. Vakıflar ve Din İşleri Dairesi (Evkaf ve Müftülük Daireleri) Memurları Emeklilik Yasa Tasarısı (Y.T.NO:113/2/86) (Başkanlığa geliş Tarihi: 6.10.1986) (İdari ve Sosyal İşler Komitesi: 6.10.1986) (Halkın bilgisine sunulacaktır).
2. 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.NO:114/2/86) (Başkanlığa geliş tarihi:6.10.1986) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi: 6.10.1986).

RAFORLAR

3. Sivil Savunma Teşkilâtı Personel (Değişiklik) Yasa Tasarıları (Y.T.No: 10/1/85 ve Y.T.No:49/1/85) ve birleştirilmiş Tasarılarla ilişkin Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 2.10.1986) (Dağıtım: 2.10.1986).

YAZILI SORULAR VE YANITLAR

4. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın, "Güzelyurt Belediyesine Ait Araç Park yerinin eşdeğer karşılığı olarak bur yurttasa verilmesi" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No: 38/1/86), İskân Bakanlığının Yanıtı (572/2.10.1986) (Soru Sahibine: 2.10.1986)
5. Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Alpaz Durduran'ın, "Yüksek Öğrenim burs ve nakdi Yardımları" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No: 42/2/86) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 7.10.1986) (Başbakanlığa: 7.10.1986).
6. Toplumcu Kurtuluş Partisi Girne Milletvekili Sayın Rasih Keskiner'in, "Kaplıca Köyü Turistik Tatil Evleri" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:43/2/86) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 7.10.1986) (Başbakanlığa: 7.10.1986).
7. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ergin Abdullah'ın "Gazi Mağusa Belediye Binasının kundaklanması, Anıt Gazinosunun projelendirilmesi, Belediye hizmetlerine karşılık toplanan gelirler ve Yerel Seçim Öncesi yapılan istihdamlar" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:44/2/86) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 7.10.1986) (Başbakanlığa: 7.10.1986)

8. Cumhuriyetçi Türk Partisi Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın, "Güzelyurt Belediye Başkanının Dome Gazinoda kumar oynaması" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No:39/1/86) Başbakanlığın Yanıtı (583/7.10.1986) (Soru Sahibine: 7.10.1986)

TEZKERELER

9. 30 Eylül 1986 tarihinde yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'a, İskân Bakanı Sayın Onay F. Demirciler'in vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (573/2.10.1986)
10. Başbakanlık (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No: 111/2/86) ile Ust Kademe Yöneticileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No: 112/2/86), ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. (574/3.10.1986)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.12

BAŞKAN - Hakkı Atun

KATİP - Dr. Erbay Kanatlı

KATİP - Feridun Onsav

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'nci. Dönem, 2'nci Yasama Yılına 2'nci Birleşimini açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapılır.)

KATİP - Nisap vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündem uyarınca görüşmelere geçiyoruz.

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Gündemimizin birinci maddesi Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır.

1. Yurt dışına giden Dışişleri ve Savunma Bakanına İskân Bakanının vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. Okuyun.

KATİP -

Lefkoşa,
30 Eylül 1986

K.K.T.C. Başbakanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 29.9.1986 tarih ve BB/141/76/2 sayılı
yazıları.

30 Eylül 1986 tarihinde görevli olarak yurt
dışına gidecek olan Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın
Kenan Atakol'a, İskân Bakanı Sayın Onay Fadıl Demirci-
ler'in vekâlet etmesi uygundur.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN - 2. Başbakanlık Kuruluş, Görev ve Çalışma
Esasları (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Ust Kademe Yöne-
ticileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının ivedilikle görü-
şülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. Okuyun lütfen.

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIĞI

Sayı :BB/2/85-104

Konu :Başbakanlık (Kuruluş, Görev ve
Çalışma Esasları) (Değişiklik)
Yasa Tasarısı ile Ust Kademe Yöneticileri
(Değişiklik) Yasa Tasarısı için ivedilik
kararı verilmesi.

Lefkoşa 1.10.1986

**KKTC.Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.**

İlgi: 30.9.1986 tarih ve BB/2/85-104 sayılı yazımız.

1985 Anayasası ile Başbakanlığın genişleyen görev ve etkinliklerine paralel olarak hizmetlerin ihdas edilecek kadro ile yerine getirilmesi zorunluluğu ve 1987 Mali Yılı Bütçe Yasasının Cumhuriyet Meclisince kabulünden önce ihdası öngörülen kadroların yasalaşmasını temin etmek maksadıyla, İlgide kayıtlı yazı ile iletilen, Başbakanlık (Kuruluş, Görev ve Çalışma Esasları) (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Ust Kademe Yöneticileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı için ivedilik kararı alınması hükümetimizce gerekli görülmektedir.

Söz konusu Yasa Tasarıları için Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 86(1) maddesi uyarınca ivedilik kararı verilmesi hususunda tavassutlarını saygılarımla istirham ederim.

Dr.Derviş EROĞLU
Başbakan

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Başbakanın bu isteğine, önerisine itiraz eden var mı efendim? Söz almak isteyen var mı?... Yoktur. Bu öneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Reddedilmiştir.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çünkü el kaldırmadı UBP Grubu.

ERGUN VEHBİ (Devamla) - Olur böyle şey efendim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri;... Sayın milletvekilleri; tekrar oylama yapacağım. Lütfen ellerinizi kaldırınız efendim. Kabul edenler?...

NACİ T. USAR (Devamla) - Asker komutu gibi oldu Sayın Başkan.

BAŞKAN - Oyle oldu.

KATİP - 20.

BAŞKAN - Etmeyenler?...

KATİP - 20 kabul 15 ret.

BAŞKAN - 20 oya karşılık 15 oyla kabul edilmiştir efendim.

3. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Enver Emin'in 6-12 Ekim 1986 tarihleri arasında izin istemi. Okuyun lütfen.

KATİP -

6 Ekim 1986

K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

6 Ekim - 12 Ekim 1986 (her iki gün dahil) tarihleri arasında ada haricinde bulunacağım cihetle izinli sayılmam hususunda gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Enver Emin
UBP Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Sayın Emin'in isteği kabul edilmiş ve kendisine gerekli izin verilmiştir. Duyurulur.

Gündem dışı konuşma istemleri vardır. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Naci Talât'ın "Hükümet Politikası ve Sonuçları" hakkında gündem dışı konuşma istemi. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

6 Ekim 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Meclisimizin 7 Ekim 1986 tarihli birleşiminde "Hükümet Politikası ve Sonuçları" konulu gündem dışı bir konuşma yapmak istediğimi bildirir, bu istemimin içtüzük uyarınca işleme konmasını saygı ile rica ederim.

Naci T. Usar
Cumhuriyetçi Türk Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; üç gündem dışı konuşma istemi var. Birinciye söz veriyorum. Buyurun Sayın Talât.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri! gündem dışı konuşmamızın konusu aslında günler, haftalar boyu tartışmayı, görüşmeyi gerektiren bir konudur. Hükümet politikası ve hükümet politikasının sonuçları, hükümet politikasının ekonomik, siyasal, sendikal, sosyal yaşamımıza etkileri üzerinde günler, haftalar boyu tartışmak mümkündür. Ulusal Birlik Partisi-Yeni Doğu Partisi Koalisyonunun iş başına geldiği bir dönemin ikinci yasama yılına da rastlaması nedeniyle eleştirilerimizi yasama yılının başında daha işe başlarken yapmayı, Hükümete gerekli uyarıları yapmayı, gerekli ikazlarda bulunmayı uygun görmüş bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlar; Ulusal Birlik Partisi ve Yeni Doğu Partisi Koalisyonu "ben ekonomik önlemler paketini uygulayacağım" ısrarıyla işbaşında bulunan bir Koalisyon Hükümetidir. Toplumcu Kurtuluş Partisinin toplum yaşamına musallat edilmesine razı olmayarak boyun eğmediği ekonomik önlemler paketini Sayın Doktor Derviş Eroğlu'nun başkanlığındaki ikinci koalisyon hükümeti uygulayacağı ısrarı içinde görüldü. Varsın Ulusal Birlik Partisi-Yeni Doğu Partisi Koalisyonu bu paketin adına ekonomik önlemler paketi diye dursun. Halkımız bu pakete layık olduğu gerçek adını çoktan vermiş bulunuyor. Halk dilinde bu sözüm ona önlemler paketinin adı ekonomik yıkım paketi olmuştur. Halk dilinde bu paketten söz açanlar ekonomik yıkım paketi diye ona ad koymaktadırlar. Bu paketin ekonomimizin yani toplumumuzun, yerli ekonomimizin gereksinimleri dikkate alınarak hazırlanmadığı da ortadadır. Bu paket bizim bedenimize uygun olarak dikilmiş bir ceket değildir. Ya dar gelecek omuz başlarından çatlayacak, ya bol gelecek içinde komik durumda kalacağız. Ulusal Birlik Partisi ANAP bütünleşmesinin ürünü olan ekonomik entegrasyon planının bir uygulamasıdır. Uluslararası Para Fonu yani İngilizce harflerin birleştirilmesiyle IMF diye bilinen Uluslararası Para Fonu Türkiye ve diğer borçlu ülkeler için hangi reçeteleri öngörmüş ise ANAP iktidarı ile UBP'de bizim için öngörmektedir. Paket serbest piyasa ekonomisi ve yüksek faiz uygulaması temelinde yükselen neo-liberal monetarist akımın Ozal ve ANAP aracılığıyla bize ulaşmasından

başka birşey de değildir. Bu akım ki yaşamaya başladık bir bir toplum yaşamında az sonra örneklerini vereceğim, bu akım belli sonuçlar getirir, bu akım devletin ekonomiye yön vermesini istemez. Devletin ekonomiye müdahale etmesini, ekonomiyi ve piyasayı denetlemesini istemez. Ulusal Birlik Partisinin Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve ANAP Genel Başkanı Sayın Turgut Ozal'a gönderdiği iyi niyet mektubunda da devletin ekonomiye müdahalesinin asgariye indirileceği belirtilmektedir. Devletin ve kamu sektörünün yatırım yapmasını, üretmesini, pazarlamasını, yani, ekonomik faaliyet sürdürmesini de istemez. Aksine, Devlete kamuya ait işletmelerin özel sektöre devrini veya faaliyetinin durdurulmasını ister. Yani, Hükümet tarafından , bir önceki hükümetin başbakanı tarafından Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve ANAP Genel Başkanı Sayın Ozal'a gönderilen mektupta, akımın bu özelliklerinin bizde nasıl uygulanacağına ilişkin ifadelerle rastlanmaktadır. Devletin, sadece özel teşebbüsün sömürmesine, yabancı sermayenin cazip bir ortam bulmasını sağlayacak alt yapı yatırımlarıyla uğraşmasını ve bu modelin yaratacağı tepkileri bastırmak için de bekçilik yapmasını isteyen bir akımdır sözkonusu neo-liberal ve monetarist akım, ki bu Türkiye'de, bir kısım Latin Amerika ve Orta Amerika Ülkelerinde uygulanmaktadır. Bir kısım Batı Avrupa Ülkelerinde de uygulanması için çeşitli girişimlere rastlanmaktadır. İşte, böyle bir ekonomik modeli öngören bu neo-liberal akım, Devletin ekonomiden elini eteğini çekmesini ister, kamu sektörünün ekonomideki yerinin boşaltılmasını ister, kamu mülkiyetinin, zenginliklerin, Devletin kamunun elindeki zenginliklerin, ekonomik işletmelerin özel sektöre devrini ister ve bütün bu işleri yaparken de, devlete bir tür bekçilik görevinin yüklenmesini ister.

Sayın arkadaşlar, bunlar toplumumuzda yaşanmaya başlamıştır bile. Bu pakete doğum veren ekonomik akım, sosyal Devlet anlayışının terkedilmesini, sübvansiyonların kaldırılmasını ya da en aza indirilmesini ister. Bizim Hükümetin de balıklama daldığı bu akım, kendi kendini düzenleyen saf pazar ekonomisini hedefler. Devletin hiç müdahale etmeyeceği , hem Devletin, hem

kamu sektörünün ekonomiden elini eteğini çekip, ekonominin ve pazarın kendi kendini düzenlemesini amaçlayan bu akım, böylesi bir düzenin kurulabilmesi için gerekli çevre koşullarını yaratacak bir diktatörlüğe veya sıkı rejimlere ihtiyaç duyar. Bu çevre koşullarının başında da uygulanacak ekonomik modelden en çok zarar görecektir emekçi kitlelerin, sendikaların, politik ve demokratik hareketlerini engellemek gelir. Hükümete muhalif olan ve parça parça politikasına girmeye başlayan bu akımın öngördüğü ekonomik rotanın arka yüzü sürekli yükselen fiyatlar, işsizlik, yerli üretimin gerilemesi, zenginliklerin birkaç bankanın ve onlara ortak şirket gruplarının elinde toplanması, buna karşılık gelir ortalamasının, yani, hayat standardının düşmesidir. Tepkiler karşısında ise daha baskıcı önlemler alınmasıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Hükümet, faiz oranlarını %50'ye yükseltmeye hazırlanmaktadır. Zaten %24'e yükseltildikten ama Bankalar Yasasının öngördüğü denetim işlemi yerine getirilmediği için uygulamada biz %24 ile kalmadığımızı, faizlerin muhasebe harcıdır, komisyonudur, mürekkep, faiz işletmesidir gibi yollarla %50'lere dayandığını bilmekteyiz. %50 olarak ilân edilecek faizin ise, fiiliyatta % kaçlara kadar dayanacağını hepimiz kestirebilmekte, öngörebilmekteyiz.

Sayın arkadaşlar; yüksek faiz uygulaması, fiyatların yükselmesi, fiyatların yükselmesiyle sabit ciroların düşmesi, sabit ciroların düşmesi, yani mübadelenin, alış verişin düşmesi, işletmelerin para sıkıntısına düşmesi demektir. Para sıkıntısı, yani efektif, yani dolan parada çekilen sıkıntı arttıkça millet bankalara koşacak, kabaran ihtiyaçları karşılamak için de bir yandan mevduata ödenen faiz, bir yandan da kredi faizleri yükseltilecek. Bu, hem bir kısır döngü yaratacak, hem de daha çabuk davranabilen bankerlik kurumunun bizde de doğmasına ve yerleşmesine yol açacaktır.

Bunlara hazır mısınız? Hükümet olarak faiz oranlarının bu denli yükseltilmesiyle doğacak olan bu gelişmelere ki başka ülkelerde olduğu için biliyoruz, hazır mısınız? UBP-YDF Koalisyonunun önderleri sayın arkadaşlar? Ortaya çıkacak olan efektif sıkıntısını, gittikçe daralan efektifi karşılamaya hazırlıklarınız var mıdır? Faiz oranlarının yükselmesiyle birlikte ona paralel olarak fiyatlar da yükseldiğinde piyasada meydana gelebilecek allak bullaklıkları karşılamaya hazır mısınız? Elinizde topuz, elinizde kılıç ile emekçi halkın bu sistemin uygulanmasından ötürü doğacak şikayetlerini ve tepkilerini bastırmaya şimdiden hazır görünüyorsunuz ama gittikçe çıkmaza girecek ve alışmadığımız şekilde yeni kuralları yürürlüğe koyacak olan bu yeni ekonomik modelin, ekonomik hayata, sosyal hayata, sendikal hayata-geçtik onlardan-ekonomik hayata doğrudan doğruya getireceği etkileri göğüslemeye, bu etkilerin halkı ekonomiyi çökertmesini engelleyecek önlemleri almaya hazır mısınız? Değilsiniz. Keçi nerden atarsa oğlak da ordan atlar felsefesiyle hareket ediyorsunuz. Türkiye'de bu böyle uygulandı, ANAP bunu böyle koydu diye siz de aynı yolda yürümek için koşuşturup duruyorsunuz. Yüksek faiz ve artan fiyatlar karşısında hangi üretim sektörü, hangi üretim faaliyetini sürdürebilecek. Yükselen fiyatlar işlenen hammaddeyi ve ara malları, tarımda girdileri astronomik fiyatlara yükseltecektir. Maliyetler yükseltecektir. Yükselen faiz paranın fiyatını artıracaktır. İki kanaldan oluk oluk akan bir pahalılık. bu pahalılık karşısında kim hangi üretim faaliyetini sürdürecektir. Hangi sanayi kurumu, hangi sanayi kurumu ayakta durabilecektir? İster özel kesimde olsun, ister kamu kesiminde olsun. Bu küçük ekonomiye kaldıramayacağı büyüklükte ve ağırlıkta bir taş yüklerseniz dizlerinin üstüne çökecektir. Bu basit bir ekonomik kuraldır. Üretimde boşluk olacak. Üretimde boşluk olacak. Üretimdeki boşluk neyle dolacak? Öncelikli sektör olarak ilan ettiğiniz ticaret sektörünün dış alımıyla yani ithalatıyla dolacaktır? Üretici sektörler, tarım ve sanayi sektörleri, tarımsal ve sanayi üretimdeki düşüş nedeniyle çökerten ortadaki boşluğu doldurmaya hazır avrupalarla, başka ülkelerle ticaret bağlantılarını çoktan kurmuş, dağıtım tezgâhını çoktan ayarlamış ticaret sektörü beslenecektir. Ticaret sektörünün bu şekilde daha da güçlenmesi demek, ekonomide ticari sermayenin, ekonomide ticaret

burjuvazisinin ülkeye iyiden egemen olması demektir ki, o artık iyiden egemen olduktan sonra, elde ettiği kazançları hangi alanlara yatıracığını, biriktirdiği sermayeyi hangi alanlara yatıracığını da kendisi kararlaştıracaktır. Dolayısıyla, orta yerde ne bir ekonomik planlama, ne ekonomik hedefler sözkonusu olmayacaktır. Kapıldınız siz de kendinizi, piyasaları, yani ekonominin kendi kendini ayarlaması, kendi kendini düzenlemesi akımına, ama siz istediğiniz yöne götürebilirsiniz. Toplumun aşumalara, felakatlere sürüklenmeye hakkınız yoktur. Bu konularda hiçbir hazırlığınız olmadığı aşikardır. Doğru dürtü düşünmediğiniz de bu meseleler üzerinde aşikardır. Adımlarınızı atarken, arkasından neler geleceğini öngörmediğiniz, hatta endişelenmediğiniz bile ortadadır sayın arkadaşlar. Ama, biz endişe duymak zorundayız, biz gereken uyarıcı mesajlarınızı çekmek zorundayız. Üretici sektörler, sizin bu modeliniz uygulamaya girdiğinde ticaret sektörünün banka sermayesine dönüştürüleceği, çünkü bankacılık da sizin ekonomik anlayışınızda öncelikli sektörlerden biridir. Ticaret sektörü kazandığı kazançları banka sermayesine dönüştürecek ki, faiz dalga motorlarıyla da vurgunun ikinci payını alabilsin. Banka sermayesine dönüştürdüğü kazançlardan kredi payını almak için bankaların önünde sıraya girecektir. Üretici sektörler, ekonomik faaliyetlerini sürdürebilmeleri için, ticaret sektörünün banka sermayesine dönüştürdüğü kazançlardan kredi payını almak için bankaların önünde sıraya girecek ve bu sektörlerin ticaret ve bankacılık sektörüne bağımlılığı artacaktır, yoğunluk kazanacaktır. İşte IMF planlarının, IMF reçetelerinin Türkiye'den bozularak bize kadar gelenlerinin sonuçlarını biz Cumhuriyetçi Türk Partisi Merkez Organları olarak bu şekilde değerlendirmekteyiz. Biz niçin bu adıma giriyoruz, IMF bu reçeteyi niye icadetti? Bugün IMF ile doğrudan bir bağımız var mıdır? IMF bu türden reçeteleri uluslararası para, finans tekellerinin, yoksul ülkelere açtığı kredileri, yoksul ülkelerin ödeyebilmesi için döviz geliri elde etmeleri amacıyla da, sadece bu değil, daha birçok amaçları vardır ama, amacıyla da yürürlüğe koymuş ve yoksul ülkelere, soyulan ülkelere bu modeli uygulattırıştır. Türkiye'nin dış borcu vardı. Türkiye'nin 1980'de borcu on iki milyar dolar idi. Şimdi Türkiye'nin borcu yirmi dört milyara çıkmıştır. İkiyle katlanmıştır. Soracak olursanız, dış dünyada itibarımız arttığı için daha çok borç istemlerimize cevap bulabiliyoruz derler. Türkiye'deki sistemi, onun sonuçlarını tartışacağımız yer burası değildir. Ama kesin olan şudur ki IMF, borç verdiği, kredi dağıttığı yoksul ülkelerin dövizle bu borçlarını ödemelerini sağlayacak birtakım tetbirleri öngören bu reçeteleri bu yoksul ülkelere dağıtmıştır ama bunun arkası ekonomik yıkım olmuştur, bunun arkası bu reçeteleri uygulayan hiçbir demokratik rejim böyle reçeteler uygulayamaz. Bir kere burası da aşikardır. Siyasal olarak da, sosyal olarak da bu yoksul ülkeler sadece soyulup söğana çevrilmenin acısını değil, aynı zamanda demokratik ve siyasal yönden gerilemenin, yani diktatörlüklerin, sıkı rejimlerin boyunduruğu altına girmenin de acısını çektiler. Biraz sonra o konuya değineceğiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tarım sektöründe sübvansiyonların kaldırıldığını artık herkes biliyor. İşte bir yıldan öbür yıla kimyevi gübre fiyatlarında görülen %75 oranındaki artış bunun en basit göstergesidir. Yem fiyatlarına yapılan zamlar, selektif faizin bir yılda üç aylık dönemlere bölünmek suretiyle ancak her dönem için iki milyar Türk Lirası olarak sınırlanması şeklindeki anlayışlar tarım sektörünün bugünkü durumdan çok daha kötü durumlara sürükleneceğini göstermektedir. Tarımda da nasıl ki ekonominin diğer kesimlerinde güçlü olan ayakta kalır, güçsüz olan çöker ve ölür felsefesiyle hareket edilmektedir. Tarımda da bu artan mazot ile, bu artan traktör fiyatlarıyla, bu artan ekin masraflarıyla, bu artan hayvancılık masraflarıyla, kimyevi gübre, hayvan yemi, tarım ilacı vesairede kaydedilen yüksek fiyatlarla tarım sektöründe üretim faaliyeti içinde bulunabilecek baba yiğitleri şimdiden görmek mümkündür. Bunlar elinde üretim araçları bulunduranlar, bunlar bir yerlerden kredisini sağlayabilmiş olanlar, bunlar büyük çiftlik anlayışı içerisinde tarımda da kapitalist üretim biçimini becerebilenler. Küçükler çöküp gidecektir. Küçüklerin çöküp gidişiyile ortada sadece ızdırap kalmayacaktır. Küçüklerin çöküp gidişiyile o alanda faaliyet göstermekte olan işgücü açıkta kalacaktır. Yani işsizlik meydana gelecektir. Var mı değerli arkadaşlar bu gibi hazırlıklar? Bunları da görmeye imkân olmadığı için ciddi ciddi endişeleniyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sanayide durum ortadadır. Kamu iktisadi teşebbüslerini faaliyette görmek istemeyen, devleti ekonominin içinde görmek

istemeyen anlayış ilk patlamasını Sanayi Holding'de yapmıştır. Bir kamu iktisadi teşebbüsü olan Sanayi Holding'in tesislerinin kapatıldığına, yüzlerce işçisinin işten kovulduğuna, işten el çektirildiğine tanık olmaktadır. Holding battı mı, batırıldı mı? Bu tartışma da bugünlerde yapılmakta olan bir tartışmadır.

Değerli arkadaşlar; size çok özetle yardımcı olabilmek için bir rapordan ufak bir pasaj okumak istiyorum. Sadece bazı ürünler açısından Sanayi Holding'in ürettiği bazı ürünler açısından 1985 yılındaki dış alım tutarları şöyledir. Yani Sanayi Holding'in ürettiği ama ithalatçı tüccara ithal izinleri ve kolaylıkları gösterildiği için dıştan getirilen malların 1985 yılı itibarıyla tutarı şöyledir. Bisküvi, kapatılmış Ece Bisküvi Fabrikası ürettiği halde bisküvi bu memlekete 1985 yılında üç yüz altmış sekiz milyon dört yüz bin Türk Lirası olarak ithal edilmiştir. 1985 yılı içinde üç yüz altmış sekiz milyon dört yüz bin Türk Lirası tutarında bisküvi ithalatı gerçekleştirilmiştir. Aynı yıl içinde kozmetikler iki yüz beş buçuk milyon Türk Lirası olarak ithal edilmiştir. Boyave türevleri iki yüz doksan iki buçuk milyon Türk Lirası olarak ithal edilmiştir. Fila, çuval ve torba üç yüz iki milyon lira, kalvanize boru yüz yirmi milyon, kablo iki yüz otuz iki milyon, diğer plastik mamulleri toplam dört yüz yetmiş milyon. Hepsinin tutarı, bir milyar dokuz yüz doksan milyon dört yüz bin Türk Lirası. İthalatçıya vurgun olanağı sağlanacak diye açılan ithal çeşmeleri başka havuzları doldururken Sanayi Holding böyle boşaltıldı. Sanayi Holding, sadece 1985 yılı içinde koruyucu tedbirler alınmaması yüzünden, iki milyar Türk Lirasının çok az altında bir gelir kaybına uğramıştır. Sonra da, Sanayi Holding'in bu durumlara düşmemesini bekleyeceksiniz. Bu mümkün değildir. Zaten, Sanayi Holding'in ve diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin neden bu hallere düştüğünü, ilk hazırlanan niyet

mektubunda kendi kendimize itiraf etmekte veya başkaları size itiraf ettirmektedir. Kamu iktisadi teşebbüsleriyle ilgili uygulanan politikanın yanlışlıkları bu kuruluşları yeterli kadar sermayeye kavuşturmamış olması, seçim zamanlarında oy hesaplarıyla dünya kadar personel alınması, pazarlama üstüne üretim yapma alışkanlığının bu kuruluşlara getirilmemesi ve bu kuruluşların üretimlerinin ayakta durabilmesi için yeterli koruma önlemlerin alınmaması gibi nedenleri siz o niyet mektubunda kendi kendinize itiraf etmektesiniz. Şimdi de kapatıyorsunuz. Sanayi Holding işçileri işsiz dolmaktadır. Az sonra geleceğim, sistemin bir başka gereği olan tek parti anlayışıyla o işsizlerin tekrar işe dönmelerini, Ulusal Birlik Partisine üye olma şartına bağlıyorsunuz. Ferdi arkadaşımın ifadesiyle, ekmeği silah da yapmışsınız, halkın şakağına dayamışsınız. Bu paket işte uygulanır uygulanmaz işsizlik yarattı. Sanayi Holding'de dört yüze yakın işsiz. Ya Karayollarında, ya Su Dairesinde, ya Planlama İnşaat Dairesinde durum nasıldır? Onlardan da yüzlerce işçi işten el çektirilmiyor mu? Çünkü, söz vermişsiniz ANAP'a, söz vermişsiniz Sayın Özal'a ve demişsiniz ki biz kamu harcamalarını azaltacağız. Kamu harcamalarını azaltmanın yolunu da maaş çeken emekçilerin işine son vermekte, onların sayısını azaltmakta görüyorsunuz. Bu akım, sendikal hareket istemez demistik. Sendikal hareket istemez. Başbakanın teminatı hiç merak etmeyin, demokratik haklara, sendikal haklara dokunulmayacaktır yönündedir. Buna karşılık Sayın Cumhurbaşkanının sözleri ise, böyle bir sistemin uygulanması halinde, demokratik ve sendikal hakların sınırlandırılması kaçınılmazdır şeklindedir. Sayın Cumhurbaşkanı, bu kez doğruyu söylemiştir. Böyle bir sistemin uygulanması için işçi hareketlerinin, üretici hareketlerinin engellenmesi gerekir. Bunun için de sendikal hak ve özgürlükler, kaldırdım bunları demeden de fiiliyatta kaldırılmaktadır. Nasıl olmaktadır? Daha önceki örnekler meydanda. Daha önceki örneklere girmeyeceğiz. Onlarla ilgili konuşmalarımızı daha önceki dönemlerde yapmış, tutanaklarımıza geçirtmiş, bu Meclisin tarihine mal etmiştik. Ama şimdi, iki ayı çoktan doldurmuş bir Palm Beach grevi vardır. Bir ayını geçmiş bir Dome Gazino grevi vardır. Çalışma Bakanı işverene çağrıda bulunur. Üstelik Devletin kendisine tahsis ettiği oteli tutan Alman işverene, Shaffer'e Devletin Çalışma Bakanı sendikaya, sen de geleceksin, görüşeceğiz diye çağrı yapmaktadır. Sendika gelmektedir. İşçi tarafı gelmektedir. İşveren, Devletin Çalışma Bakanının çağrısına omuz silmekte, dudak bükmekte, gelmemektedir.

Aslında burada, kimsen cesaret alıyor? Sistemden, iktidara mu-
sallat olan ekonomik ve siyasal felsefeden cesaret alıyor, özel
olarak kurduğu bağlantılardan cesaret alıyor. İşçi grevde, grev
kırıcıları bulunur, paralar verilir, provakasyonlar yapılır,
içerde işin dönmesine dikkat edilir. İşin dönmesine gayret
sarfedilir. İş döner, üç aşağı beş yukarı iş döner, Anayasada
işçinin grev hakkı varmış, Anayasada toplu sözleşme hakkı varmış.
Yasalarda kasten boşluklar tutulmakta, boşluklar doldurulmamak-
tadır. Çünkü bu memlekette yargı organı da esas korunmaya muh-
tağların lehine yorumlar yaparak, yasaları doldurmamaktadır.
İşverenlerin, güçlülerin lehine yorumlar ile kanunlardaki boş-
luklar doldurulmaktadır. Bundan ötürüdür ki sermaye çevrelerinin
ve onların siyasal iktidarının iş hayatını düzenleyecek demok-
ratik yapıda yasalar yapmak gibi bir derdi, bir gaylesi, bir
kaygısı yoktur.

BAŞKAN - Sayın Naci Talât; yirmi dakikalık süreniz dolmuştur.
Ne kadar daha istiyorsunuz?

NACİ T. USAR (Devanla) - Sayın Başkan; on dakikayı geç-
meyecek.

BAŞKAN - On dakika daha süre istiyorsunuz.

NACİ T. USAR (Devanla) - Evet. On dakikayı geçmeyecektir.

BAŞKAN - Genel Kurulum onayına sunuyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekinir?... On dakika daha süre verilmiştir
Sayın Naci Talât.

NACİ T. USAR (Devanla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Lütfen on dakika içinde tamamlamaya çalışın.

NACİ T. USAR (Devanla) - Tamamlayacağım.

Bu memlekette artık alışıl gelmiştir, işçi kapı önünde grev yapar, dışardan grev kırıcılar toplanır, dışardan işyerinden değil, o işyerinin personelinden, çalışanlarından değil, dışardan grev kırıcıları toplanır, o işyerine getirilir, polisten bir kordon meydana getirilir, bu kordon girip çıkacak isteyen, o yerle daha önce iş ilişkisi olmayan grev kırıcıları korumak için orda hazır bulundurulur. Sonra da Anayasamızın 43. ve 44. maddelerinde toplu sözleşme ve grev hakkının çalışanların hakkı olduğunu yazar. Grev kırılırsa, dışardan getirtilen işçiler eli ile hani grev hakkı? Hani grev silâhı kullanılarak korunan toplu sözleşme hakkı? Demek ki fiilen sendikal hak ve özgürlükler ortadan kalkmış durumdadır, ya da en azından kalkma aşamasındadır. Sendikaları pasifize etmek için de, sendikalar için de ne gibi oyunlar döndüğünü bilenlerdeniz. Sürükleyici üyelerin, hatta sendika önderlerinin elli-altmış yıllık yerlere sürülerek sendikal eylemlerden nasıl koparılacak istendiğini de bilmekteyiz. Bu akım sıkı rejim ister demiydik. Bizim ülke gerçeğimizin zaten kendiliğinden doğan bir sıkı siyasal rejimi vardır. Mevcut koşullar bizi kendiliğinden gelme sıkı bir siyasal rejim içinde yaşatmaktadır. Ve bu ne yazık ki daha uzun bir süre devam edeceğe benziyor. Çünkü hiç kimse Anayasanın yetkili kıldığı makamların yetkileri kullanmasını kışkançlıkla savunmamakta ve istememektedir. Meclise sırtını dayanamamış, Meclisten yetki almamış iktidar merkezleri, iktidar odakları memleketi yönetmektedir. Burası da bir gerçektir. Ama üstüne üstlük Ulusal Birlik Partisi-Yeni Doğu Partisi Koalisyonunun uygulamak istediği bu rejim başka tedbirleri de gündeme getirmektedir ve bunların alındığını görmekteyiz.

Sayın arkadaşlarım; Ulusal Birlik Partisi tek parti rejimine heveslidir. Ekonomik yaşamda güçlü olan yaşar parolasının yanına siyasal görüş ve tavrı benden olan yaşar politikası da eklenmiştir. En basit işlere bile; Cypruvex'te üç haftalık, dört haftalık bir patates paketlenme işinde bile çalıştırılacak insanlarımızın Ulusal Birlik Partisi milletvekillerinden pusula getirmeleri şartını koymak ve bu şartı uygulatmak bu felsefenin en basit ve açık gerçeklerinden örneklerinden biri değil mi?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; köy telefonlarının bağlanması için karar veren makamın da telefon dairesinin yetkili organları olmadığını, köylerdeki Ulusal Birlik Partisi Örgütleri olduğunu daha önceki bir konuşmamızda kanıtlamıştık. İsimler de vererek isim basında kanıtlamıştık. Şimdi ne oluyor? Ulusal Birlik Partisi merkezde kamu görevlilerinden oluşan bir komite oluşturmuştur. Bu komite terfilerden tutunuz, kamu yönetimini ilgilendiren diğer bütün konulara, partizanlığı musallat eden bir komite olarak görev başındadır. Ulusal Birlik Partisi köy örgütlerine birtakım yetkiler vermiştir. İşe girecek, polis yazılacak, tarla tahsisi için dilekçe yapan veya bir kredi başvurusunda bulunan köylüler eğer doğrudan doğruya Ulusal Birlik Partisi Örgütünden tavsiye almaz ise bu başvuruları daha çok uzun süre sırada bekler. Ulusal Birlik Partili olmayana hayat hakkı yok felsefesi yürürlüktedir. Nasıl ki işçi ve çalışan kesimlerde, sendikal eylemle bir yere ulaşılamaz kanısı uyandırılmak istenmektedir, toplumun bütün kesimlerinde de Ulusal Birlik Partili olmayan bu memlekette yaşayamaz felsefesi hakim kılınmak istenmektedir ve bunun için de bütün örnekler sıralanmaktadır. Birkaç tane basit örneği de şimdi güncel, yaşamakta olan birkaç tane basit örneği de şu sıralarda vermek istiyorum. Hep Magosa bölgesinden örneklerdir bunlar. Çayönü'nde yıllarca Cumhuriyetçi Türk Partisi üyesi olarak faaliyette bulunmuş olan Savaş Özgöçmen. Faaliyet yürüttüğü demirci dükkanındaki faaliyeti devam edebilsin, elinden alınmasın diye, partisinden istifa ettirilmiş ve Ulusal Birlik Partisine kaydedilmiştir. Cypfruvex'deki işini kaybetmesi için yine o bölgeden Köprü'den Yılmaz Gökbulut isimli bir yurttaş ki aynı zamanda partimizden muhtar olarak da seçilmiş idi, Cypfruvex'teki işi devam etsin diye partisinden istifa ettirilmiş ve Ulusal Birlik Partisine geçirilmiştir. Demokratik Halk Partisi ve Toplumcu Kurtuluş Partisi arkasından da benzeri uygulamalar yapılmaktadır. Kaleburnu'nda toprak alabilmek için herkes Ulusal Birlik Partili görünme yarışına girmiştir. Alanıçinde toprak alabilmek için ve Sanayi Holding'te açılacak yerleri elde edebilmek için insanlar Ulusal Birlik Partisine girmeye zorlanmaktadır. Beyarmudu'nda herkese patates arazisi ayrılırken bir kısım yurttaşlara patates arazisi ayrılmamakta ısrar ediliyor ve kendilerine açıkça söyleniyor, "almak isterseniz yuvaya dönün" "yuvaya dönün". Bir zamanlar...

MUSTAFA HACIAHMETOGLU (Girne) (Yerinden) - Ne yuvası Naci Bey?

NACİ T. USAR (Devanla) - Sizin yuvanız değil, ne de bülül yuvası Sayın Hacıahmetoğlu.

MUSTAFA HACIAHMETOGLU (Devanla) - Ben zannettim bülül yuvası.

NACİ T. USAR (Devanla) - Evet.

Bu uygulamalar tek parti rejimine heveslendiğini ortaya koyan uygulamalardır. Bize geleceksiniz, bizden olacaksınız, bizim kapımızda birikeceksiniz, bizim gösterdiğiniz yolda yürüyeceksiniz, bizim listelerimize oy vereceksiniz ki bu topraklarda yaşayabilesiniz anlayışdır bu, ki bu anlayışa göre çok ciddi mücadele etmek kararlılığımızdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu sistem, Sayın Başbakan açıkladı Kurumlar Vergisini %60'lık seviyeden %25'e indirmeyi öngörmektedir. Kurumlar Vergisi, şirketlerin ödediği vergiler %25'e indirilecek. %25'e indirilecek ne olacak? Aradaki fark halkın omuzlarına yıkılacak. Nitekim daha şimdiden götürü usulü ile vergilendirilen esnaf ve çiftçiye posta yolu ile gönderilmekte olan vergi beyannamelerinde %100 ile %400 arasında vergi artırımını yapıldığı görülmektedir. Üstelik seçim zamanında olmaya ki bir kaç yüz oy kaybına uğrarsınız endişesi ile zamanında tarh edip göndermediğiniz vergileri, şunca yıl bekledikten sonra gönderiyor ve on aylık bir süre içinde, on aylık taksitlerle ödenecek olan bu vergiyi altı aya sıkıştırıyorsunuz ki arkası yakın bir gelecekte, 1987'de, 1987'nin vergileri gönderilecektir yurttaşlara götürü vergiler. Bu kadar da yaklaşıyorsunuz ödemeleri ve sıklaştırıyorsunuz.

Sistemin gereğidir, özel sektöre her türlü vurgun yapma hoşgörüsü, müsamahası tanınır. İşte ihale yolsuzlukları.

BRT'deki ihale yolsuzluğu, işte Yayla Sulama Projesindeki ihale yolsuzluğu. Biri; 700 milyon lira, diğeri; 535 milyon değerindeki iki ihale ki bunlarla ilgili olarak grubumuzdan bir başka arkadaşın söz alacak ve bu konulardaki görüş ve eleştirilerimizi sunacaktır.

Serbest piyasa ekonomisinin uygulandığı bütün yerlerde yeraltı dünyası da kendi kendine serbestlik kazanmaktadır. Uyuşturucu, eski eser kaçakçılığı ve benzeri bütün yeraltı faaliyetleri de serbest piyasa ekonomisinin uygulandığı ülkelerde büyük bir serbestlik kazanmaktadır. Bu da bizim açımızdan büyük bir tehlike oluşturmaktadır.

Bu uygulamaları Türkiye'de ANAP yaptı. Ara seçimlerde üç milyar seçmenin katıldığı on bir seçim çevresinde oy toplamında %32'ye düştü. Ders aldıysanız ne mutlu size. Yok eğer ders almadıysanız ve bu kafada giderseniz halk size de dersinizi verecektir ve biz de bir muhalefet partisi olarak, halkın size ders vermesini kolaylaştırmak için uygun ortamı hazırlayacağız. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Naci Talât.

Toplumcu Kurtuluş Partisi Genel Başkanı Sayın İsmail Bozkurt'un "Ulusal Birlik Partisi-Toplumcu Kurtuluş Partisi Koalisyon Döneminde yürüttüğü Turizm ve Kültür Bakanlığının basımını yaptığı kitaplar konusunda gündem dışı konuşma istemi".

KATİP -

6 Ekim 1986

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

7 Ekim 1986 tarihli Meclis Birleşiminde UBP-TKP Koalisyon Hükümeti Döneminde yürüttüğüm Turizm ve Kültür Bakanlığının basımını yaptırdığı kitaplar konusunda gündem dışı konuşma yapmak arzusundayım. Saygılarımla gereğini sunarım.

İsmail Bozkurt
TKP Genel Başkanı ve Gazimağusa
Milletvekili

.../64.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bozkurt.

İSMAIL BOZKURT (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisi-Toplumcu Kurtuluş Partisi Koalisyon Hükümetinin dağıldığı günden beri, yani bir aydan beri bir tartışmadır sürüp gidiyor. Bu tartışma da, o Hükümet döneminde yürüttüğümüz Turizm ve Kültür Bakanlığının basımını, bir kısmını, beş tanesinin basımını gerçekleştirdiği ve iki tanesinin de basılmak üzere olan kitaplar konusudur. Bu konudaki tartışma geçen hafta, yeni yasama yılına başlamamız dolayısıyla Sayın Başbakanın Meclis kürsüsünden ortaya koyduğu bir görüş dolayısıyla yeni bir boyut kazandı. Sayın Başbakan o konuşmasında, basımı yapılan kitaplardan hiçbir bakanın, o dönemdeki bakanlardan, hiçbirinin haberi olmadığını ve Hükümetin gündemine de böyle bir konu gelmediğini söyledi. Sayın Denktaş da, Sayın Cumhurbaşkanı Denktaş da, bunun akabinde buna benzer bir beyanat verme gereğini duydu ve dolayısıyla konu da bambaşka bir macraya düştü. Yani demek isteniyor ki, İsmail Bozkurt Turizm ve Kültür Bakanı olduğu dönemde Hükümetten de habersiz herşeyden de habersiz, herkesten de habersiz kitap bastırdı. Bu bizce sayın arkadaşlar, talihsiz bir beyanattır. Biraz sonra belgelerini sunacağım. Hayret ettik böyle bir açıklamadan. Hem hayret ettik, hem de üzüntü duyduk. Çünkü Türkçemizde bir söz vardır. "Oküz öldü ortaklık bozuldu" derler. Doğrudur. Oküz ölür ortaklık bozulur ama ortaklığın bazı ortak işleri de hiçbir zaman silinmez. Ne dersiniz deyin silinmez. Sekiz aydır tartışma yapılıyor bu konuda. O kadar çok resmi işlemden geçmiştir ki, kusura bakmasın Sayın Başbakan eğer gerçekten, gerçekten habersizse bu konulardan, meşhur şairin dediğini ben, teğbihte hata olmaz, meşhur şairin söylediğini söyleyeceğim. "Seciat arzederken merdi, kıbdî sirkatin söyler." Yani "kıbdî" çingene, yiğitliğini anlatırken hırsızlığını söyler, benzetmeye de teğbihte hata olmaz. Eğer gerçekten Sayın Başbakan bütün olup bitenlere rağmen habersizse bu konudan kusura bakmasın benim söyleyecek lafım da olmaz.

Şimdi sayın arkadaşlar; konunun esasına geçmeden önce, bazı belgeleri sıra ile Yüce Meclisin bilgisine vermek isterim.

Bakalım konu Hükümetin gündeminde var mıydı, yahut da Meclisin gündeminde var mıydı görelim. Önce şunu söyleyeyim, konu yalnız Hükümetin gündeminde değil, aynı zamanda Meclisin gündemine de girmiştir. Çünkü bütçeye bu konuda ödenek konmuştur. Gerçi bütçedeki ismi, kalemin adı "Kıbrıs Türk Kültürünü Araştırma ve Geliştirme" kalemidir. Ancak bunun içinde kitap basımı olacağı da hem Hükümetteki tartışmalarda vardır; tabii orda tutanak tutulmuyor, gösteremeyeceğim ama burda, Meclis kürsüsünden, Cumhuriyet Meclisinin 27. birleşiminde, 25 Aralık 1985 Çarşamba günü Turizm ve Kültür Bakanlığı Bütçesi takdim edilirken, benim yaptığım konuşmada vardır. O bölümü, sadece o bölümü izninizle tekrar edeceğim. Yayınlar vardır, yayınlar konusu vardır programımızda, kusura bakmayın konuşma dilidir burdaki, gerekse Hükümet programında yer almıştır. Protokolda da sürekli bakanlığa ait, sürekli bir kültür dergisini Mart ayı başına kadar gerçekleştirmeyi planlamaktayız. Kültür yayınları, Bakanlığımıza bağlı yayınları yine bu yıl başlatmak ve bu yıl içinde en az beş kitap, kendi kendimizi en az beş kitapla bağladık. Sanatçılarımızın, araştırmacılarımızın ortaya koyup da çeşitli nedenlerle, ülkemizdeki güçlüklerle yayınlamadıkları eserlerini bu şekilde yayınlama fırsatını kendilerine vereceğiz.

Bu konu işte sayın arkadaşlar; Meclis gündemine, arkasından sayın arkadaşlar; ikinci bir belge takdim edeyim. "Turizm ve Kültür Bakanlığı'nın 1986 Yılı Çalışma Programı" diye bir belgemiz vardır. Başbakanlığa da sunulmuştur, Başbakanın sanıyorum kendi isteği ile sunulmuştur. Burda çeşitli bölümler altında programlarımız sayılmaktadır. "2. Yayınlar Bölümü"nde, (a), (b) diye gidiyor, (b) bölümünde diyor ki; "1986 yılı içinde en az beş kitap yayınlanacaktır. Bunlardan en az ikisinin Mayıs sonuna kadar çıkarılmasına çalışılacaktır." Ve sayın arkadaşlar; devam ediyor belgelerimiz. Tüm gazetelerden kopyeler. Kıbrıs Postası, Halkın Sesi, Birlik ve Ortam. "Kitap Basımı için Duyuru".

"Turizm ve Kültür Bakanlığından Duyuru

Bakanlığımız "Kültür Yayınları" olarak 1986 yılı içinde en az beş kitap yayımlayacaktır. Kültür Bakanlığı Yayını olarak eserlerini yayınlamak isteyenlerin, Bakanlığımıza başvurmaları rica olunur. (Sen müracaat tarihi 28 Şubat, 1986)."

Kamuyunda konu gelişiyor. Benzer duyuru "Kültür Dergisi" için yapılmış. Onu tekrar okumayacağım.

17 Nisan 1986 tarihli Bakanlığımızın bir yazısı Maliye Bakanlığına, daha doğrusu Ekonomi ve Maliye Bakanlığı eli ile Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığına.

"TKB: 12/86/402 sayılı yazısı.

17 Nisan, 1986

Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı,
Ekonomi ve Maliye Bakanlığı,
Lefkoşa.

Bakanlığımızca yayımlanacak kitapların basını için ihaleye çıkılması hususunda tavassutunuzu aldığım talimata atfen saygılarımınla arz ederim.

Hasan Kahvecioğlu
Bakanlık Müdürü

NOT:

10 adet değişik kitap aynı standart içinde yayımlanacaktır.
Ölçü: (Falan falan olacak diye teferruatı var)".

Merkezi İhale Komisyonuna Maliye Bakanlığının, Maliye Bakanlığı adına Bütçe Dairesinin, Bütçe Dairesi Müdürü Hasan Sukan'ın yazısı. 29 Mayıs, 1986 tarih ve 38/86 sayılı.

"Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı,
Lefkoşa.

İLGİ: MİKB.80/86 sayı ve 24.4.1986 tarihli yazınız ve de
Turizm ve Kültür Bakanlığı'nın TKB.12/86-402 sayı
ve 17 Nisan, 1986 tarihli yazısı.

KONU: Kitap basımı hakkında.

İlgi yazılara atfen yapılan tetkik neticesinde, Turizm
ve Kültür Bakanlığı'nın ihtiyaç duyduğu konu hizmetin temin
edilebilmesi için 7,000,000.-l.'nin açılması kaydı ile ihale-
ye çıkılması ve 1986 Mali Yılı Bütçesinin Program 12-02-75/1
"Kıbrıs Türk Kültürünü Araştırma ve Geliştirme Projesi" kale-
minden karşılanması Bakanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgi ve gereğini saygı ile rica ederim.

(Hasan Sükan)
Bütçe Dairesi Müdürü

Dağıtım: Turizm ve Kültür Bakanlığı
Hazine ve Muhasebe Dairesi Müdürlüğü."

Biliyorsunuz sayın arkadaşlar; proje nitelikli bütçe
kalemlerinin uygulanması için Maliye Bakanlığının onayı da
gerekmektedir. Bu da o onayın, Maliye Bakanlığının onayının
belgesidir. Bu onay alındıktan sonra sıra ile gidiyor. "Kitap
İhalesi İlanı". Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığının iki
gazetede Birlik ve Ortan'da yayınladığı kitap ihalesi ilanı.

"Teklif Kabulü" diyor.

"10,000 adet kitap basımı için teklif kabul edilir.

NOT:

1- Merkezi İhale Komisyonu en yüksek veya herhangi bir teklifi
kabul etmek mecburiyetinde değildir.

.../68.

2. Geçici teminat, yeni tüzüğe göre %5 olup, teminatsız teklifler dikkate alınmayacaktır.

Teklifler en geç 18 Haziran, 1986 Çarşamba günü ö.s. saat 09.00'a kadar Merkezi İhale Komisyonu Teklif Kutusuna atılmalıdır.

Bu teklifle ilgili bilgi, nümune ve şartlar Turizm ve Kültür Bakanlığı'ndan temin edilebilir.

Merkezi İhale Komisyonu
Başkanlığı
Ekonomi ve Maliye Bakanlığı."

Ve arkasından sayın arkadaşlar; sıra ile Merkezi İhale Komisyonunun Kararı, İhalenin İstanbul'daki bir yayın evine kaldığına dair ilanı, Merkezi İhale Komisyonu kararı ve bununla ilgili olarak sayın arkadaşlar sürekli olarak da basında yazılar çıkmaktadır. Şubat'tan Ağustos sonuna kadar değişik gazetelerde, değişik yayın organlarımızda da bu konuda yazılar çıkmıştır. Bunları Meclis Başkanlığına sunacağım. Onun için vaktinizi almamak için fazla uzatmıyorum. Bunu, kenunun aynı zamanda bir taraftan resmi yoldan yürütülürken, aynı zamanda basında da sürekli tartışma olduğunu gösterir. Ve buna ek olarak da Kültür Dergisi, Bakanlığımızın

yayınladığı kültür dergisinde de, iki sayı yayınlanmıştır. Birinci sayısında, sayfa kırk yedide bakanlık yayınlarının, yani resmi haber olarak da herhalde niteleneceğiz bunu, bakanlık yayını baskısı başlıyor. "Bakanlık Yayınlarının Baskısı Başlıyor." Haber şöyle. "Turizm ve Kültür Bakanlığının kültür yayınlarının baskısına önümüzdeki günlerde başlanıyor. Baskı işleri ile ilgili olarak ihaleye çıkılmış ve ihale sonuçlanmıştır. İlk aşamada yedi kitabın basılması ve kitap basma işinin düzenli olarak aydan aya devam etmesi planlanmıştır." Ve ikinci sayısında derginin, elli yedinci sayfasında "Bakanlıkça Bastırılacak Yedi Kitap Tamamlanmak Üzere" başlıklı bir haber. "Bakanlığımız tarafından bu yıl yerli sanatçıların yedi eseri yayınlanacak. İstanbul'da Cem Yayınları'nda bastırılmakta olan kitapların baskı işlemlerinin tamamlandığı bildiriliyor. Bakanlığımız tarafından bastırılan yedi kitabın ikisi araştırma, biri deneme, biri sempozyum notları ve üçü de şiir kitabıdır. Bastırılan yedi kitap şunlar: 1571'den Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne, Sabahattin İsmail, Araştırma; Kıbrıs'ta Masum Millet Olayı, Harid Fedai, Araştırma; Halk Bilim Sempozyumları, Has-Der; Şener Levent, Tampon Otları, Deneme; Fikret Demirağ, Şiirler, Rüzgarda Ozan Türküleri; Ahmet Okan, Şiirler, Adalıyız Maviye; ve Filiz Naldöven, Şiirler, Sevgiden Doğma.

Şunu da ifade edeyim sayın arkadaşlar; Bakanlığımızın duyurusu üzerine müracaat eden kitapların hemen hemen tümüne, tümü basılmıştır. Ancak o kadar müracaat olmuştur ve şunu da ifade edeyim, bu da yürütülen çalışmaların bir parçası olarak dikkati çekmesi gereken bir konudur. Müracaatlar tamamlandıktan sonra Sayın Denktaş da Cumhurbaşkanı olarak Sayın Denktaş da bize bir yazı göndermiştir ve Halil Fikret Alasya'nın "Kıbrıs Tarihi" adlı kitabının da basılmasını rica etmiştir. Kendisine verdiğimiz yanıtta da ilk etapta müracaatların dolduğunu ve

belirli kitaplar için işleme geçtiğimizi ama bu ikinci etabta da muhakkak bu kitabı da basacağımızı kendisine bildirmiştik ve o kitabı da sayın arkadaşlar özellikle ve muhakkak surette basma gereğini duyuyorduk ve on kitaba temenlemek için ikinci etabta basımını planlıyorduk. Sırf herhangi bir suçlamayı önlemek için. Herhangi bir, bize gelen herhangi bir kitabı yayınlamaya hasır olduğumuzu göstermek için, Ve sayın arkadaşlar devam edelim. Elimizde belge vardır. Bütün bu resmi işlemler yapıldıktan sonra Turizm ve Kültür Bakanlığı ile eser sahipleri, yedi tane, yedi kişi eser sahipleri ile de yazılı bir mukavele, sözleşme imzalanmıştır. Dolayısıyla konu resmi olarak bir daha bağlanmıştır ve bu eser sahipleri için de bu şekilde bir hak ortaya çıkmıştır. Bunları Meclis Başkanlığına sunacağım arşivde muhafaza edilmesi için. Cem Yayınevi ile anlaşma da vardır sayın arkadaşlar ve mekbuz da vardır. Yani bu kitapların beş tanesinin parası da ödenmiştir sayın arkadaşlar o kadar, o duruma gelmiştir.

Şimdi sayın arkadaşlar; biraz önce saydığım yedi kitaptan beş tanesinin basımı bizim görev döneminizde basılmıştır ve bunlardan elimizde örnekleri de vardır. Kıbrıs'a belirli sayıda gelmiştir. Bakanlığa bir suret verilmiştir. Şimdiki ilgili bakanlığa, eski bakan olarak bana verilmiştir. Kitaplar elimizedir. Bir tek, beş kitaptan bir tanesi Harid Fedai'nin "Masum Millet Olayı" basıldığı halde bizim döneminizde, sayfasındaki bir aksaklık dolayısıyla, ondan sonra sayfasının ikinci kez yeniden basılması gerekmiştir.

ve basılı olanların da, tekrar edeyim Harid Fedai'nin "Masum Millet Olayı", Ahmet Okan'ın "Adalıyız Maviye", Fikret Demirağ'ın "Rüzgâr da Ozan Türküleri" ya da "Şairin Uzun Yürüyüşü" Sabahattin İsmail'in "1571'den Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Kıbrıs Sorunu İç Etkenler" Sayın arkadaşlar; en çok tartışma konusu olan kitaplardan bir tanesidir bu ve şunu söyleyeyim, şu anda bu kürsüden söyleyeyim bunu, bu eser Dışişleri Bakanlığının açtığı bir yarışmada derece alan bir eserdir. Tanıtma Birimi bu kitabın basımını üstlenmiştir, basmak için bazı değişiklikler de yaptırmıştır yazara, ancak yaptırma olanağı bulunamıştır Tanıtma Birimi ve bizim basıma konduğu ortaya çıktıktan sonra metin tanıtma biriminden alınarak basılmıştır. Buna rağmen bu kitap bile tartışma konusu olabilmektedir, zararlıdır diye, takdirinize sunuyorum konuyu. Ve "halk Bilim Sempozyumları" burda da sayın arkadaşlar 8-10 tane değişik yazarın Mahmut İslamoğlu'ndan, Ali Nesime kadar çeşitli yazarların sempozyumda, halk sanatları konusunda yapılan sempozyumda ortaya koyduğu bildirilerdir.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (yerinden) - Yani bunları yakmak mı isterler bunlar.

İSMAIL BOZKURT (Devamla) - Bilmiyorum Sayın Maci Talât. Yani sayın arkadaşlar önce şunu söyleyeyim, birinci konunun bir yöntem konusu vardır. Bütün belgeler açıktır burda, hiç gizli kapaklı işimiz de yoktur. Devlet tarafından yapılmıştır bunlar, Devletin parası ile yapılmıştır. Hiç kimse tersini söyleyemez, söylese bile hiçbir anlamı yoktur. Şu vardır yalnız, şunu da ifade etmek isterim. Bu kitapların basımı Devlet tarafından yapılmıştır, parası Devlet tarafından verilmiştir, ama bu kitapların sorumluluğu benim yürüttüğüm Bakanlığa aittir. Elbette ki yetkisi de benim yürüttüğüm Bakanlığa aittir. Dolayısıyla kitapların seçimi de yazarların seçimi de tamamı ile benim yetkim dahilinde olmuştur ve tüm sorumluluk da bana aittir ve şu anda da Meclis kürsüsünde burda hepimizi rahatca açıklıyorum. Bu kitapların sorumluluğunu yükleniyorum ve bir Koalisyon Hükümetinin Bakanı olarak ve bu Koalisyon Hükümetinin ortağı olan bir partinin Genel Başkanı olarak bir konudaki Bakanlık yetkilerimi hiçkimseyle,

Başbakanla dahi takdir edersiniz ki paylaşım sözkonusu olamazdı ve nitekim olmadı da. Sanıyorum ki Sayın Başbakanın hatası orda, değerlendirmesi orda ki yanlışta değerlendirmesi ve kaldı ki böyle bir talebi bile olsaydı Sayın Başbakanın bunu kitaplar basılmadan çok önce yapması gerekirdi. Ta., en azından Ocak'ta yapması gerekirdi. Kararlaştırıldığı zaman böyle yahutta tamamlandığı zaman ve kendisine faaliyet raporu gittiği zaman en azından yapılması gerekirdi. Şimdi her şey olup bitmiş, kitaplar basılmış, basıldıktan sonra muamelesi yapılmış, parası ödenmiş, yapıldıktan sonra benim haberim yoktur demek, sanıyorum ki hiçbir zaman geçerli bir gerekçe olamaz. Bunu özellikle belirtmek istiyorum... Efendim?

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Herhalde Sayın Bakan yetkisini kullandı.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sen avukatı mısın yahu?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Burda yetki diye bir şey yoktur Sayın Akın. Eğer bu kadar belgeye rağmen anlayamıyorsanız anlatacak bir şeyimiz kalmaz. Zaten onun için...

KENAN AKIN (Devamla) - O zamanda yaptınız, kendi yetkisini kullandı herhalde.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Olabilir.

KENAN AKIN (Devamla) - o Sahtedir.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - O da saçma bir şeydir.

KENAN AKIN (Devamla) - Size göre.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Elbette bana göre, çünkü bir bakanın sorumluluk alarak yaptığı bir iş, bastırıldığı bir kitap zararlı olamaz. Bir bakan eğer sorumluluk alıp da o kitabı basarsa mümkün değildir, zaten zararlı kitap diye birşey sözkonusu değildir o başka.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Zararlı kitap yoktur.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Zararlı bir şey bizde yoktur ama böyle bir şey sizin düşüncenizde olsa bile sorumluluk mevkinde

olan bir bakan yapamaz, yapmaz bunu. Bunu en azından takdir etmeniz ve saygı duymanız gerekirdi. Bir bakanın yaptığına en azından bu yönden bir saygı duyulması gerekirdi. Şimdi sayın arkadaşlar bu meselenin yöntem tarafı. Konu gayet açıktır ve ben gayet rahatım. Yalnız şunu söyleyeyim; bir aydan beri tartışılıyor bu konu. Bu konunun tartışma konusu, ben ilk gündem bile Sayın Bakana, yeni Eğitim ve Kültür Bakanına ilettim, bir kaç defa kendisiyle görüştük ve düşüncelerimi anlattım. Bu konunun tartışma konusu yapılması, yaptırılması ve askıda bırakılması da hatadır. Yani bir karar verilecekse bile, hatalı bir karar verilecekse bile bunu biran önce yapmaları gerekir. Kitabın tartışma konusu olması sayın arkadaşlar uygar dünyanın hiçbir yerinde hoş karşılanmaz ve muhakkak sizi mahkûm eder. Nasıl olursa olsun, hangi kaynaktan çıkarsa çıksın bu tartışma, hele hele resmi bir makamın bir Bakanın, bir Bakanlığın bastıracağı kitaplar tartışma konusu olursa, hiçbir kimse, dünyanın uygar ülkeleri bunu hoş karşılamaz ve sizi mahkûm eder.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Asıl o zaman tanınacaklar işte. Tam tanınacaklar.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için de bu çok büyük bir talihsizliktir. Bir aydan beri böyle bir tartışmanın yapılması çok büyük bir talihsizliktir. Bir an önce bunun kestirilip atılması lazım, bitmesi lazım.

Esası için şunu tekrar edeceğim sayın arkadaşlar, Dedğim gibi, bütün sorumluluğunu ben alıyorum bu kitapların. Hiçbir ters tarafları yoktur bu kitapların. Bana göre zaten zararlı kitap bile diye bir şey yoktur. Ama kendi arkadaşlarım, kendi düşüncelerinde bile bunu özellikle vurgulayarak söylüyorum, kendi düşüncelerinde bile zararlı tarafı yoktur ve olamaz. Çünkü devlet adına basılmıştır bunlar. Ama konu nerden ortaya çıkmıştır? Onu da söyleyeyim.

Bir sayın kamu görevlisi, ispiyonculuğuyla nam salmış bir kamu görevlisi ispiyonluyor İstanbul'dan bunu ve bu konuyu da biliyorum. Ve Sayın arkadaşlar, nasıl ispiyonlanıyorum? Onu da söyleyeyim size.

Cumhurbaşkanına gittim geçen hafta, başka bir konuyu görüşmek üzere ve Cumhurbaşkanı bana neyi soruyor? Sayın Bozkurt, sen ne hakla Ozker Ozgür'ün kitabını basıyorsun Kültür Bakanı olarak? Ve Sayın Denktaş diyorum, kim söyledi? Ben Ozker Ozgür'ün kitabını basmışım. Rapor var elimde diyor, bana rapor geldi. Sen Ozker Ozgür'ün kitabını bastın. Sayın Başkan, ben böyle bir şey yapmadım. Ben Ozker Ozgür'ün kitabını niye basayım. Kitap basacaksam bile Ozker Ozgür'ün kitabını basmam herhalde. Ozker Ozgür bir politikacıdır, aktif bir politikacıdır. Elbette basmam, basılmaz. Yani resmi şeyden basılması mümkün değildir. Yani yok mu diyor Sayın Başkan, sayın Cumhurbaşkanı.

MILLİ EGİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Niçin basılmaz Sayın Bakan?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Efendim?

SALİH COŞAR (Devamla) - Niçin basılmaz?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Bana göre bir parti liderinin şeyi resmi olarak basılmaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Araştırmacı sensin, niçin basılmasın?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Araştırmacı değişir Sayın Salih Coşar. Araştırma değişir. Araştırmayass, politik, benim söylediğim politik niteliğinden, politik kişiliğinden dolayı, o niteliğiyle yazdığı kitaptan ben bahsediyorum. Yoksa başka bir araştırmacı veyahut da romancı, sanatçıysa, şairse adam ve yazıyor, ben ondan bahsetmiyorum. Ama Sayın Denktaş'a bile o şekilde yanlış bilgi veriliyor.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O Sayın Denktaş'ın şeyini gösterir. Seviyesini gösterir.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Tabii Sayın Denktaş'a anlattık ve kendisi de hayret etti.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Ne alakası var?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Ama diyor, bana öyle rapor edildi. Sayın Başkan biz dedik öyle işittik o zaman.

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Kundakçılık başını aldı gidiyor.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Size gelen raporları değerlendirin, görün, nasıl rapor geliyor? Hiç olmayan bir konu. Ve sayın arkadaşlar, tekrar edeyim ben...

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Yaşasın Denktaş.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Bizim Anayasamıza göre düşünce suçu diye bir şey yoktur.

BAŞKAN - Dinleyelim arkadaşlar.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Dolayısıyla her düşünce mubahtır. Ve dolayısıyla bu kitaplardaki düşünceler zaten sahiplerine aittir. Yani Bakanlık veya devleti bağlayan bir yükü yoktur. Yazılmıştır da bu. Her eserin, eserdeki düşünceler kendi şahsına aittir. Dolayısıyla bana göre devletin bu aşamada yapacak bir şeyi yoktur. Bu kitaplar konusunda süratle karar vermek ve bu kitapları dağıtmak gerekir.

Basılmamış kitaplar konusunda da şunu söyleyeyim sayın arkadaşlar...

BAŞKAN - Sayın İsmail Bozkurt, devam edecek misiniz acaba.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Bir kaç dakika, bağlıyorum.

BAŞKAN - Bağlıyorsunuz?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Bağlıyorum. Basılmamış kitaplar konusunda şunu söyleyeyim sayın arkadaşlar; benden söylemesi, isteyen uyar, isteyen uymaz. Konu neticede mahkemelik olur, yargı organları karar verir. Yazarlarıyla, bu kitapların yazarları ile de imzalanmış sözleşmeler vardır, basılacaktır diye kitapları. Bunu da bilginize getirmiş olayım ve basılmaması da bu kitapların, basılmaması da, basılmış olmaması da tamamı ile bir tesadüftür, yani bütün planlama bu kitapların Ağustos sonu basılıp bize teslim edilmesi şeklinde yapılmıştır. Salt bir gecikmeden dolayı yapılmıştı. Şimdi bu gecikme olmasaydı ve biz dağıtmış olsaydık bu kitapları ne olacaktı?

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Paraları ödenmiş de basılmamıştı?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Efendim?

OMER DEMİR (Devamla) - Paraları ödenmiş de basılmamıştı?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Basılanların ödenmiştir Sayın Emin Uzun. Beş tanesinin ödenmiştir, iki tanesinin ödenmemiştir, basımı yapıldığı zaman ödenecektir.

Ben tekrar edeyim sayın arkadaşlar, Biz bir hata yapıyoruz kültür konusunda. Zaten hep hatalar yapıyoruz, gerekli önemi vermiyoruz. Kitapta kültür denen olgunun asırların birikimi ile ortaya çıkmış bir eserdir ve kitap tartışması hiçbir zaman hoş olmaz. Bir an önce bitirin bu tartışmayı, karar verin dağıtın bu kitapları hiçbir şey kaybetmezsiniz. Sadece kazanırsınız ve şunu da söyleyeyim, bana göre bir onurdur bu, başarmak, bu kitapları basabilmek. Bu onuru gelin beraber paylaşalım, ortak bir dönemde yaptık o ortaklık döneminin onurunu beraber taşıyalım. Bunu tarihe mal olacak bir leke olarak bırakmayınız. Saygılar sunarım.

BASBAKAN Dr. DERVİŞ ERGÜLU (Yerinden) - Sayın Başkan .

BASBAKAN - Teşekkürler Sayın İsmail Bozkurt.
Buyurun Sayın Başbakan.

.../77.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzülerek gördüm ki Sayın Bozkurt, geçen Meclis birleşiminde olmayışının nedeni ile konuyu kendisine nasıl aktarmışlarsa o aktarmanın tesirinde kalarak saptırmaya çalışmıştır. Ben kitapların mahiyeti hakkında hakikatten bilgili değildim ve İsmail Beyin sözlerine de katılmıyorum. Bir bakan yetkilerini başbakanla paylaşmaz sözüne de katılmıyorum. Çünkü başbakan bütün icraattan sorumlu kişidir ve bütün bakanların da icraattan sorumlu olduğuna göre her konuda, her bakan yetkilerini başbakanla paylaşmak mecburiyetindedir. Her hatalı bir iş yapılmazsa zaten, başbakan ilgili bakanı o icraattan da engellemez. Bu da böyle bilinmektedir. Yalnız kitapların, hangi kitapların basılacağı kesinlikle Bakanlar Kurulunda gündeme gelmemiştir. Araştırdım. herhangi bir önergeye Bakanlar Kuruluna İsmail Bey getirdi mi diye, getirmemiştir

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gereği yoktur Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Doğrudan doğruya ihale komisyonuna yazılmıştır. Onu da araştırdım, ihale komisyonundan karar çıktıktan sonra usulen Kültür Bakanlığında bir inceleme komisyonu kurup inceleme komisyonu kitapların inceletilmesi gerekirdi, o da yapılmamıştır. Usulen, yine usulen kitapların bir kopyası da Kültür Bakanlığında kalması gerekmektedir. Şu anda Kültür Bakanlığının arşivinde bu kitapların herhangi bir kopyası da yoktur, müsveddelerin kopyası da yoktur. "olayısıyla sanki yangından mal kaçırılmış gibi bir hava ile.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Müsveddeleri İstanbuldadır Sayın Başbakan, temsilcilikte.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Biz Sayın Bozkurt'a kitap basmasına karşı çıkacağız diye bir imaj yaratmadık, ne de öyle bir düşünce içindeydik, şimdi de. Bu kitaplar henüz yayınlanmamışsa Kültür Bakanı olan yeni bakan' arıduğumuzun bu kitapları henüz yayıngereğini hissetmemişlerdir. Sayın Bozkurt, belirttiler ki; zararlı kitap yoktur, sakıncalı kitap yoktur ama ülkelerin, devletlerin yapısına göre bazen zararlı kitaplar da olabilir ve Kültür Bakanlığı o nedenle inceleme gereğini hissetmiştir ve şu anda kitaplar incelenmektedir. Sayın Naci Talât'ın yerinden söylemeye çalıştığı

gibi bu kitaplara el konulmuş değildir, kitaplar sadece incelemeye alınmıştır ve incelenmesi bittikten sonra muhakkak ki yayınlanma yönüne de gidilecektir. Takdir edersiniz ki yeni bir bakanlık görevine gelen arkadaş bir önceki bakanın zamanında basılmış kitapları görmeden, inceletmeden satışa sevkedemezdi ama şunu da söyleyeyim, bazı kitaplar var ki bu memleket bünyesine ters gelmektedir. Misal olarak vereceğim çünkü bu kitap Mehmet Yaşın'ın kitabı Kültür Bakanımız zamanında yine Hükümetin bilgisi olmadan 65.000 liralık alınmıştır ve yanılmıyorsa hatalı olabilir İstanbul Konsoloslüğümüzde de Kıbrıs'ı tanıtan kitaplar olarak gönderilmiştir. O bakınız eğer bu şair kitabını okumayanlar varsa tavsiye edeceğim okusunlar.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şairin duygusudur ne zararı var?

BASBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Devamla) - Şairin duygusudur tabii. Orda aksini söylemiyorum. Şairin duygusudur ama memleket gerçekleri dikkate alındığı zaman o duygular da bu memleket gerçeklerine ters düştüğünü de belirtmek bizim görevimizdir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Babasınınukiler tamamdır da...

DERViŞ EROGLU (Devamla) -
Bilemezsiniz siz,
Bir zamanlar bir çocuk vardı.
Yaseminleri hurma dalına dizip
Tavernaları dolayırdı ve
Şimdi tanklara siper olan bu dağlarda
Çam kozalaklarıyla serçeler yaşırdı.

Bilemezsiniz siz,
Şu yolda Mihayil Dedenin karpuzları satılırdı.
Ve onun çelimsiz karısı
İkide bir çekerek kara çoraplarını
Gelip geçene su dağıtırdı.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bu kitap yayınlandı
ha?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ne var kitapta?

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) -
Bilemezsiniz siz,
bir zamanlar... Müsade ederseniz okuyayım arkadaşlar.

Bilemezsiniz siz,
Bir zamanlar bu limanda buziki çalınırdı.
Ve bir Tük kızı vardı,
Buziki çalan Rum gencine aşıkta.

Bilemezsiniz siz, bilemezsiniz siz... Zaten bilmek
de istemezsiniz. Evet devam ediyor bakınız.

Doğması gereken iki çocuk vardı,
Yapılması gereken bir reçel
Ve sulamak zorundaydık bu ağaçları
Her gün doğumunda.

Evlenecekti bu yaz buziki çalan genç,
Makineli tüfekler öldürmeseydi onu.
Buzikisi kırıldı, yarım kaldı şarkısı.

İki çocuğumuz olsun sevgilim.
İkisinin de gözleri deniz mavisi
Serin yaz akşamları gibi,
En güzel şarkıları söyliyelim onlara.
Ben buziki ile eşlik edeyim şarkıya.
Biri reçel yapsın turunç kabığıyla,
Diğeri kara lastik çizmeleriyle çıksın bahçeden.

Yani değerli arkadaşlar, demek ki memleket gerçeklerine...

FADİL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Memleket elden gidiyor.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Memleket elden gitmez.

FADIL ÇAĞDA (Devamla) - Yaklaşım odur.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bir şiir yazıldı diye memleket elden gitmez. Ama memleket gerçeklerini bilmeden şiir yazarlarında kitapları elbette ki Kültür Bakanlığı bünyesine altmış beş bin, bir tane iki tane alınır bulunsun diye, ama altmış beş bin lira vererek o kişi de korunmaz. Ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanıtıcı kitaplar olarak diğer temsilciliklerimize dağıtılmaz. Ben o manada bunu anlattım. Yoksa Sayın İsmail Bozkurt'un endişelerine gerek yoktur. Kendi zamanında ki, kendi zamanı dediği Ulusal Birlik Partisi- Toplumcu Kurtuluş Partisi Koalisyonu zamanıdır. Bu koalisyon zamanında Başbakan olarak kitapların mahiyeti hakkında bilgim olmadan, Bakanlar Kurulunun bilgisi olmadan ve belki de bu kitapların içeriği hakkında kendisinin de bilgisi olmadan, baskıya verilen, ihaleye çıkıp basımı sağlanmasına gidilen kitaplar Eğitim ve Kültür Bakanlığımız tarafından incelenmektedir. Geçen Meclis birleşiminde de bunu söyledim. Aynı şekilde tekrarlıyorum. Eğitim ve Kültür Bakanlığımız tarafından incelenmektedir. Gerekli incelemeler yapıldıktan sonra kitapların dağıtımı elbette ki gündeme getirilecektir. Onun için İsmail Bey'e yanlış bilgi verildiğini geçen defaki Meclis birleşiminden bir kere daha hatırlatmak isterim. Biz de kendileri kadar kitaplara bağlıyız. Kültür Bakanlığının görevlerini bilmekteyiz. Ama eğer hükümetteysek, Hükümetin de yapılan icraatlardan bilgisi olması gereğini savunurum. Ben İsmail Beyle aynı görüşte değilim. Bir bakan yetkilerini Başbakanla paylaşmaz sözüne katılmıyorum. Bence yanlış bir düşüncedir. Her bakan öyle düşünürse, o zaman Bakanlar Kuruluna da gerek yoktur, Başbakana da gerek yoktur. Herkes bildiğini yapar ve düzen o düzen, belki Sayın Ozker Özgür'ün istediği düzen olur ve bizi daha fazla eleştirme imkânı bulur.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - İnşallah.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Özür dilerim.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Tarihe şiiri yargılayan Başbakan olarak geçtiniz Sayın Başbakan.

DERVİŞ EROGLU (Devamla) - Memnun olurum değerli arkadaşlarım. Eğer bu şiirle...

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Okuduğunuz şiirde muzır görmedik.

DERVİŞ EROGLU (Devamla) - E, sen görmezsin Sayın Fadil Çağda. Sen görmezsin zaten. Ama bir kere daha.

EMİN UZUN (Lefkoşa) - Daha hiç bir şey görmedin burda Sayın Fadil Çağda.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ne var? Bir şairin duyguları var.

FADIL ÇAGDA (Devamla) - "Buzik" sözcüğü muzır da kabul edilmez.

DERVİŞ EROGLU (Devamla) - Eğer Sayın Fadil Çağda, bu şiirde 20 Temmuz'u lanetleyen görmemişsen, bu şiir o maksatla yazılmıştır. Daha devam ediyor, vaktinizi almak istemedim. 20 Temmuz'u lanetleyen bir şiir kitabıdır. Mehmet Yaşın'ın "Sevgilim Olü Asker", herkes okusun ibret alsın. Ve eğer bu şiirle ben yargılanacaksam, yargılanmaya gönülden razıyım. Çünkü memleket gerçekleri de...

FADIL ÇAGDA (Devamla) - Ödül almış bir kitabın şairini yargılayamazsın.

DERVİŞ EROGLU (Devamla) - Yargılarım.

EMİN UZUN (Devamla) - Nerde ödül aldı?

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Türkiye'den.

BAŞKAN - Lütfen konuşmayalım.

DERVİŞ EROGLU (Devamla) - Yargılarım, görevimdir yargılamak. Çünkü memleket gerçeklerine ters, 20 Temmuz'u lanetleyen bir kitaptır. Eğer 20 Temmuz'u lanetleyenlere alkış tutarsanız, buyurun tutunuz. Bizim memlekette demokrasi vardır.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - Evet belli.

BAŞBAKAN Dr. EROGLU (Devanla) - Her tür tasarıma bu memlekette izin verilmektedir. Ama ben Hükümetin başı olarak bu kitabı, bu şiir kitabını tasvip etmediğimi bir kere daha sizi memnun etmek için açıklama ihtiyacını hissettim. Teşekkür ederim.

FERDİ SABİT SOGER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sağol.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başbakan.
Sayın İsmail Bozkurt.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakan konuşacaksa, ben ondan sonra konuşurum.

BAŞKAN - Sayın Bakan konuşmak istedi.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - İlgili ise buyursun.

BAŞKAN - İlgili ise siz buyurun evvela.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugünkü Bakanlar Kurulu, bugünkü derken bugünkü Hükümetin değil, bugünkü sistemdeki Bakanlar Kurulunun çalışmasında büyük bir aksaklık vardır. Bunu sanıyorum Başbakan da kabul eder, Hükümette görev alan, her bakan da kabul eder. Yasalar dolayısıyla, geçmişteki yasalar dolayısı ile en olmayacak işler bile Bakanlar Kuruluna gider ve bundan herkes sürekli şikâyet eder. Biz de şikâyet ettik zamanında ama... Efendim?

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bir yılda düzeltemediniz mi bunu, yazık oldu.

İSMAİL BOZKURT (Devanla) - Düzeltemedik. Siz düzeltin, düzeltmek için size devrettik.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Sen düzelt Kenan, sen düzelt.

İSMAİL BOZKURT (Devanla) - Ve sayın arkadaşlar; Sayın Başbakan burda söylediklerinden aynı şeyi görüyoruz.

Şimdi konular vardır Bakanlar Kurulunun karar vermesi gerekir, konular vardır Başbakanın da onayını gerektirir ama konular vardır bakanın tamamı ile yetkisindedir ve bakanın yapması gerekir. Eğer bu gibi konuları da kalkarsa her bakan başbakanla birlikte yürütmeye başbakan iş yapamaz sayın arkadaşlar. O zaman bütün günlük işleri, her işi gidip başbakana danışması lazım, gidip başbakanla birlikte karar vermesi gerekir.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - En azından bilgi vermesi gerekmez mi?

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Bu tamamı ile ... Bilgi verilmiştir, okudum size burda. Ta., Ocak'tan beri burdaki konuşmada söyledim. Çalışma raporunu açıkladık. daha bilgisi mi var bunun?

OMER DEMİR (Devamla) - Başbakan "yoktur, öyle bilgi,verilmemiştir" dedi.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Biz bu konuda ona burda havaya, ayda yayınlandı bunlar.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Anlamazlar Sayın Bozkurt, boşuna izah etme.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - İhale Komisyonunun her kararı benim bildiğim Maliye Bakanı tarafından da onaylanır Sayın Başbakan. Gazetelerde ilan edilir. Bir gün, iki gün değil, çeşit çeşit ilânlar yapıldı.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Şiiri nasıl anladıklarını gördük.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Sen de okusan o şiiri öyle anlayacaksın.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Evet sayın arkadaşlar; sonuç çok acıdır. Sayın arkadaşlar; böyle konuların tartışma konusu olması bile acıdır. bana göre. İkinci kısma gelelim Sayın Başbakan bir kitabı getirmiştir buraya ve bizi yine suçladı. Kitabı 65.000 liraya satın aldık" dedi. Kaç liralık aldık bilmiyorum, ama yetkimiz ne kadarsa aldık onu da söyleyelim ve ilke edindik biz Sayın Başbakan, sayın milletvekilleri; görev dönemimiz süresinde Kıbrıs'ta basılmış veyahutta Kıbrıslı yazarların bastığı her eseri de satın aldık. Bunu burdan iftiharla söylüyorum, araştırmadan, açık söyleyelim okumadan içeriğini satın aldık ve doğrusunu yaptık çünkü düşünceyi yargılayamayız. Sayın Başbakan burda düşünceyi yargıladı. Hem düşünce suç değil diyoruz, Anayasa böyledir, hem de burda aldı bir kitabı, bazı dizeler okuduk ve yargıladı. Bu sayın arkadaşlar bizim benimseyeceğimiz bir husus değildir. Bir düşünür şöyle bir söz söylemiştir. "istediğiniz yazarın eserini verin bana, ben onu idama kadar götürebilirim" içinden al istediğini, istediğini mahkum edebilirsin. İnsanların düşüncelerini mahkum edemezsinin sayın arkadaşlar ve ben o kitapta da Sayın Eroğlu'un dediği gibi 20 Temmuz'u mahkum eden bir şey de görmedim. Ben o kitabı okudum hiç de öyle bir şey görmedim. Yalnız yazarın, şairin, ozanın kendi barışçıl düşüncesinden doğan bazı duyguları vardır. Bazı düşünceleri vardır, onları ortaya dökmüş. Bunları hemen götürüp, götürüp de 20 Temmuz'a bağlamanın da bana göre hiçbir anlamı yoktur.

Kitaplar konusunda sayın arkadaşlar; ben tekrar edeyim. Sayın Başbakan "okunmuş da olabilir" dedi okunmuş değil Sayın Başbakan, gerekli incelemeler yapılmıştır. Şimdi Sayın Başbakanın öküzlük ortaklık bozulduktan sonra, bir nevi jurnalcilik yaptırması gerekmezdi. Kendilerine, sorsaydı biz de kendisine söyledik, inkar edilecek şeyler de değildir bunlar.

Ama bu kitapları biz kendimiz okuduk. Ben kendim okudum sayın arkadaşlar, ben kendim okudum. Çünkü çok kitap okuyan bir kişiyim. Başka kitap okuyacağıma bu kitapları okumayı yeğledim o dönem içinde ve tek tek ben okudum o kitapları. Kaldı ki ben okumasam bile, eğer güvenliğim, görevde olan arkadaşlar okumuş ve onlar bana bir tavsiyede bulunmuşsa elbette onlara da saygı duymam gerekir.

Sözün kısası sayın arkadaşlar, ben fazla uzatmak istemiyorum. Burda bu tartışma dolayısıyla çok belirgin bir farklılığımız ortaya çıktı. Hem düşünce suç değil diyeceğiz, Anayasaya da koyacağız bunu, işimiz geldiğinde bunu da söyleyeceğiz. Sanıyorum Sayın Salih Coşar da benimle yüzde yüz hemfikirdir kaç dafa konuştuysak Aynı şeyi paylaştı, memnun oldum, başka türlü olmaması da mümkün değildir. Ama hem bunu söyleyeceğiz, hem Sayın Başbakan çıkacak burda, bazı dizelerini alıp birilerini mahkûm edecek. Bu da mümkün değildir. Bizim katılacağımız bir husus değildir. Tekrar ediyorum. Biran önce bitirin bu tartışmayı ve biraz da kusura bakmayın ayıp ediyorsunuz. Bu kadar söyledikten sonra, bir bakan sorumluluğu ben aldım, ben okudum, ben şey ettim dedikten sonra inceleteceğim demenin bir anlamı yoktur. Nasıl böyle kişilerle durup Hükümet oluşturduunuz, nasıl bir sene Hükümeti yönettiniz, memleketi idare ettiniz? Herhalde hayret edilecek bir şeydir. İleride tarihçiler bütünü içinde bunu da araştırırlarsa herhalde hayretle karşılayacakları bir konu olarak ortaya çıkacaktır bu karşılıklarına. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bozkurt. Buyurun Sayın Salih Coşar.

İSMAIL BOZKURT (Başkanlık Kürsüsünün yanında) - Bütün seyler burda vardır. Size devretmiş olayım.

(Başkana sunar.)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MILLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR - Sayın

Başkan, muhterem milletvekilleri; UBP-TKP Koalisyonu bozulup da yeni UBP-YDP Koalisyon Hükümeti kurulduğu günden beri gerek basında, gerek çeşitli toplantılarda ve gerekse kulislerde eski Hükümette Kültür ve Turizm Bakanlığının bir faaliyeti olarak basımına başlanan kitaplarla ilgili spekülasyonlar devam etmektedir. Ve bu spekülasyonlar bir yerde spekülasyon derecesini de aşarak tamamen kasıtlı bir takım anlamsız ve gerçeğe dayanmayan olayları yaymaya kadar, diğer bir ifadeyle felâket tellallığı, hatta şeamet tellallığı derecesinde sürdürülmektedir. Evvelâ açıkça vurgulamak isterim ki bu kitapların basımının durdurulduğuna dair veya basılan kitap varsa, tedavülden kaldırıldığına dair, ihalesinin yapılmamasına dair herhangi bir resmî açıklama, yetkili olan Bakanlığın tarafından yapılmamıştır. Var mı? Varsa görelim. Böyle bir açıklama tarafımızdan yapılmamıştır. Böyle bir icraat tarafımızdan yapılmamıştır. Yine bütün bu spekülasyonları yürüten çevreler bu konuda gerçek bilgi almak için Bakanlığın kurumlarına, birimlerine başvurarak bilgi istemişlerdir. Ve böyle bir bilgi almamışlardır.

Başvursalardı, sorsalardı, bilgi derleselerdi ve en azından toplumun karşısına bu gibi aktarmayı yapmak için çıkarken bilimsel çalışma yöntemini yeğleselerdi böyle bir durum ve bu anlamsız tartışma ortaya çıkmayacaktı. Olayları tek tek alalım ve gerçeğin ne olduğunu ortaya koyarak irdeleyelim;

Öncelikle bir konuya açıklık getirmek isterim. Sayın İsmail Bozkurt'un bu kürsüden kitapların seçimi, basım hazırlığı, basım için gerekli prosedürden geçirmek ki onlar nedir; Mali yetki alınır, ödenek bulunur, ihaleye çıkılır, anlaşma yapılır, kişilerle anlaşma yapılır, bu işlemler usulüne uygun olarak yapılmıştır. Bunu öncelikle bu konuya bir tavzih getirmek isterim. Bunlar usulüne uygun olarak yapılmıştır. Buna diyeceğimiz yok. Kimsenin de bir diyeceği yok. Kimse de bu konuda Hükümet kanadından herhangi bir ne yorumda, ne görüşte, ne de beyanda bulunmamıştır. Bu açıklamayı Sayın Bozkurt niye yapmak gereği duymuştur, onu bilmiyorum. Belki daha çok açıklama gelsin diye yapmışlardır.

İSMAİL BOZKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başbakanın şeyi üzerine, Sayın Bakan. Sayın Başbakan söyledi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Efendim Sayın Başbakan açıklamışlardır. Sayın Başbakan... Bana düşmez Sayın Başbakanın konusunu burda savunmak ama kendisi savunmuşlardır.

İSMAİL BOZKURT (Devamla) - Hayır, niçin yaptınız dediniz de onun için.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ama izinleriyle de iki cümle söylemek isterim. Geçen hafta burda genel bir konuşma yapılmıştır. Genel konuşma içerisinde memlekette

fikir özgürlüğünden, yeni ifadeyle düşün özgürlüğünden alınıp faşizme kadar konu götürülmüştür. Sayın Başbakan da genel cevaplandırma yaparken bu kitapların mahiyeti hakkında bilgisi olmadığını söylemiştir. Onu kastetmiştir.

ISMAIL BOZKURT (Devamla) - Mahiyeti değil Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yoksa mahiyeti dışında sizin İhale Komisyonuna başvurmanız vurmamanız konusu ayrı bir konudur. Evvelâ prosedürü tazvih ettik, bunda bir olay yok.

İkinci husus bu kitaplar basılıp Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine halen ulaşmamıştır. Bu kitaplardan sadece birkaç örnek ulaşmıştır. Tasavvur buyurun sayın milletvekilleri. Bu kitaplar Kıbrıs'a ulaşmamıştır. Bu kitaplar hakkında konu basına intikal ettiği ilk günlerde örnek olarak da ulaşmamıştı. Çok ilginçtir. Kıbrıs'a örnek olarak da ulaşmamıştı. Kitaplardan beşincisinin basım işlerinin bitimi de bu geçen haftaya tesadüf etmektedir. Çok eskiye gitmemektedir. Evvelâ üç tanesi basılmıştır, bilahare iki tanesi basılmıştır, daha sonraki iki tanesinin basımı ilgili yayınevinin sorunu vardır, ondan dolayı gecikmiştir. Bizim ilgili yayıneviyle ne direk ne indirek hiçbir temasımız da olmamıştır. Onu da bu kürsüden söylemiş olayım. Hiçbir temasımız olmamıştır. Çünkü ilgili yayıneviyle eski bakanlık döneminde yapılan bir mukavele vardır, bir sözleşme var, o sözleşme devam etmektedir. İhale sözleşmesi.

O halde konuyu şu noktaya getirmek istiyorum. Yeni Koalisyon Hükümetinin bu ülkede ne bir muzır yayın...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Avcılığı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Teşekkür ederim. Avcılığı yapmak gibi bir temayülü veya icraatı vardır, ne de yeni hükümetin belli düşünceleri baskı altına almak gibi bir temayülü vardır, ne de bu ülkede düşün özgürlüğünü kısıtlayıcı bir davranış vardır. Ben bu ülkenin evvelâ bir vatandaş olarak, sonra bir milletvekili olarak ve daha sonra bir Eğitim Bakanı olarak böyle bir davranış, böyle bir

icraat bir yana, böyle bir temayül olduğuna da şahsen gözlemlememekteyim. Her gün bu ülkede basılan, yayılan veya her hafta basılan yayılan çeşitli gazete, dergi veya sair yayınlara da bakıldığı zaman bu ülkede ne kadar serbesiyet olduğunu, ne kadar hürriyet olduğunu gözlemlemek mümkün değildir. Hangi gazete, hangi yayın, hangi açık oturumda yapılan konuşma veya hangi faaliyet düşüncesinden dolayı takip edilmeye başlanmıştır Hükümetimiz tarafından. Böyle bir olay yoktur.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Özel af kanunu çıkardı bu Meclis onu unuttunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Böyle bir olay yoktur.

NACİ T. USAR (Devamla) - Özel af kanunu çıkardı bu Meclis. Bir yazarı hapisten almak için özel af kanunu çıkardı bu Meclis.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ona da geliriz. Bugün konu nedir? Ve maalesef acıdır konunun ne olduğunu ortaya koymadan, ne olduğunu incelemeyen, ne olduğunu sormadan bu memlekette illede bir kaşık suda fırtına yaratmaya çalışıyoruz. Olay budur. Olayı tanımlamak istersek bugün ülkede yapılan bir kaşık suda ille fırtına yaratmak istemektir. Ama ne ilginçtir ki ortada bir kaşık su da yok, bir katre su da yoktur. İlginç olan odur.

Muhterem arkadaşlar; Anayasamız ortadadır. Anayasamızın kuralları ortadadır. Bu ülkede düşün özgürlüğü sınırsızdır. Düşün özgürlüğünü kısıtlamayı Anayasa önlemektedir. Anayasa kimseye, hiçbir makama düşün özgürlüğünü kısıtlamak için yetki vermemektedir. Ve biz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin hukuk devleti

olduğunu savunan bir hükümetin mensuplarıyız. Bunu bu kürsüden bir defa daha iftihar ederek açıklamak isterim. Bu ülkenin gençliği eskiden de öyleydi, şimdi de öyledir. Yalnız yeni düşün akımlarını değil, eskileride bilmektedir. Namık Kemal'in Hürriyet Kasidesini ezber bilmektedir. Ben eminim içinizde de çoğu bu kasideyi ezber bilmektedir.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Mekteplerde okutulur.

SALİH COŞAR (Devamla) - Okutuyoruz tabii. ya. Açıklıyoruz da, anlatıyoruz da, kavratmaya da çalışıyoruz. Kavratmaya da çalışıyoruz. Yalnız okutmuyoruz. Bu ülkede fikre, düşünce gem vurma gibi sınırlama getirmek gibi bir davranış olamaz. Zaten Anayasa buna imkan vermemektedir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Cevaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Cevaz vermemektedir. Vermemektedir de. Yetki vermemektedir.

Gelelim spesifik olarak bugün yapılmak istenen nedir? Devletin bir organı ben burda da tenzih etmek isterim, mazur görsün Sayın Bozkurt. Bu adetim vardır ve bunu daima bu kürsüden tekrarlarım. Bu kürsüden kendisini savunma imkanı olmayanlar hakkında ben şahsen bir milletvekili olarak öncelikle konuşulmasına karşıyım. Bu kürsüden kendini savunabilenler hakkında konuşulabilir. Tahmin ederim Sayın Bozkurt bunu düzelteceklerdir. Bu kürsüden bir kamu görevlisi hakkında nitelik kullanmıştır, kullanmaması gerekir. Onu öncelikle tenzih edeyim. Devletin bir makamından, bir organından Hükümet'e bilgi gelmiştir, çeşitli Devlet Kuruluşlarına satın alınarak veya basılarak, bunu açıklıyorum, yalnız basın konusu değil, satın alınarak veya basılarak bazı yayın dağıtılmaktadır. Broşür dağıtılmaktadır, broşür veya kitap olarak, bunlar K.K.T.C'yi tanıtmak olarak K.K.T.C'nin belli özelliklerini tanıtmak amacıyla dağıtılmaktadır,

Ama bu dağıtılan eserler içerisinde bizim programımıza, Hükümet programına, belli tutumlara ters gelebilecek ifadeler vardır. Bunun incelenmesini istemiştir. Olay budur. Bu konuda da zannedirim hiçbir organı böyle bir görüşten hareket ettiği için veya kendi kanaatine göre, kendi değerlendirmesine göre, Hükümetin tanıtımla ilgili birimlerini uyardığı için kınamamıza gerek yoktur. Olay bundan ibarettir. Bu uyarı gelmiştir ve bu uyarıya uygun olarak bir inceleme de yaptırılmaya başlanmıştır. Konu budur. Ama bu uyarıya uygun olarak bu ülkede bir inceleme başlatılırken herhangi bir icraat yapılmamıştır. Veya yapılan icraatın engellenmesine gidilmemiştir. Çünkü gerek yok, daha ortada kitaplar yok. Bu arada bu kitaplar incelenmiştir.

Şimdi gelelim bu kitapların mahiyetine ve bu kitaplar hakkındaki görüşlere demeyeceğim, muhtemel tutumları sergilemeye. Sayın Bozkurt bu kürsüden ifade ettiler, dediler ki benim görüşüm, benim partimin tutumu bu ülkede her türlü yayını ve görüşü desteklemektedir. Bu bir görüştür. Hürmetimiz vardır. Biz kimseyi görüşünden dolayı kınamıyoruz. Ortaya çıkan diyor her görüş, her eser, neyi savunursa savunsun, neyi terennüm ederse etsin, bana göre bir eserdir, ben bu eseri desteklerim. Bu bir görüştür. Bugün siyasal görüşler yelpazesinde merkez sağdan bahsetmeyeceğim, ama merkez sola ait bütün partilerin bütün fraksiyonların programlarını inceleseniz bu ifadeyi bulursunuz. Açın, yazın, yayın, kültür bölümünü, programlarında okuyun, göreceksiniz bu tutum en belirgin şekilde ifade edilmiştir. Bu bir tutumdur. Bu bir görüştür, kınamıyoruz. Bu tutum da olabilir. Ama bu tutumda olan, bu görüşte olan partiler icraatta ne yapar o tartışma kaldırır. Yani bugün bu tutumda olan bir takım sosyalist, demokratik sol, sosyal demokrat iktidarların, iktidarlara döneminde kaç tane sağ görüşü, merkez sağdan uzaktaki görüşleri, ırkçılığı savunan kitapların basımında destek verdiklerini araştıralım bakalım kaç tane var, bu da araştırmaya değerdir kanısındayım.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yani bunlar şimdi sol kitaptır?

SALİH COŞAR (Devamla) - Oyle bir şey söylemedik efendim. Biraz ekstrim örnekler vererek görüşümüzü açıklamaya çalışıyoruz. Sayın Naci Talât.

Açıklık getirmek için biraz daha somut örnekler vermek durumundayız. Çünkü görüyoruz ki zahmet etmiyorsunuz, sormak zahmetinde bulunmuyorsunuz, araştırma zahmetinde bulunmuyorsunuz. Her gün bir şeyler haber niteliğinde yayınlıyorsunuz doğru veya yanlış. Onu artık alışkanlık haline getirdiniz. Alışkanlığa vuruyoruz, kasit demek istemiyorum.

M. Cİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Doğru habercilikte birinci olduğumuz resmi belgelerde de var.

SALİH COŞAR (Devamla) - Nerde kardeşim. İşte bak ben bu kürsüden, bu kürsüden bir daha vurguluyorum. Bir aydır bu konu spekülle edilmektedir. Bir tek gün hiçbir yayın organının, hiçbir makamın, ilgili merciden bilgi aldığına biz tanık olmadık. Olmadı öyle bir şey. Nerden alınıyor bu bilgiler. Bu varsayımlardan hareketle yargıya nasıl varıyorsunuz. Bunun adı doğru habercilik midir?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Doğrudur, doğru.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olamaz. Olamaz.

Muhterem arkadaşlar; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde de demokrasi bütün faziletiyle, bütün organlarıyla devam etmektedir. Ve çoğulcu demokrasi içerisinde Siyasal Partiler Yasası altında kurulan çeşitli partiler vardır, çeşitli programlar vardır, çeşitli tutumlar vardır. Nasıl ki biz bu kürsüden her türlü görüşe hürmetimiz olduğunu ifade ediyoruz, istiyoruz ki bu ülkede kendinden olmayan görüşlere

veya kendince ileri tanımlanmayan görüşlerde olan kişilere de hücum edilmesin veya en azından, en azından ortada hiçbir icraat yokken anlamsız ithamlarda ve isnatlarda bulunulmasın. Bizim istediğimiz, arzu ettiğimiz budur. Bu ülkede kitap yasağı diye bir olay yoktur. Bu ülkede bu kitapların Kıbrıs'a gelmesi için herhangi bir engel de yoktur. Herhangi bir ön izin koşulu da yoktur. İsteyen istediği kitabı bavuluna doldurup bu ülkeye getirebilir. İstedigi kadar isterse köşe başında durur ve satar. Bu söylediklerim hayal mahsulü değil, gerçektir. Bu olgular vardır bu ülkede, devam etmektedir. Bu ülkede basın her gün istediğini yazmaktadır. Buraya kadar herşey güzel. Ama bu ülkede biz her idarenin, her idarenin ille de Sayın Bozkurt'un düşüncesine uygun olarak icraat yapması gerektiğini iddia edemeyiz. Hak-kımız yoktur. Biz bu ülkede yönetime gelecek her idarenin tekrarlıyorum ille de her türlü görüşün mahsulü olan, ürünü olan bir eseri desteklemesi gerektiğini iddia edemeyiz, savunamayız. Sayın Bozkurt'a hürmetimiz var, öyle düşünebilir. Sayın Ozker bilmiyorum öyle mi düşünüyor veya icraya gelirse nasıl yapar bilemem. Bilemem.

OZKER OZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden)-İrkçı kitap yayınlattım.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam olabilir hürmetimiz var. Hürmetimiz var. Tekrar ediyorum sayın milletvekilleri; bizim düşün özgürlüğüne, yayın özgürlüğüne, çıkan yayınların her vasıtayla ihalesine getireceğimiz hiçbir engel yoktur. Ama sizlerin de, sizlerin de bu ülkenin idaresine gelecek her yönetimden ille de her düşüncüyü, ille de her düşüncüyü, ille de her eseri sonuna kadar desteklemesini beklemeniz de zannedirim biraz fazla olur değerli kadeşlerim.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O kadar saf değiliz Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sizin bugün düştüğünüz nokta budur.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O kadar saf değiliz efendim. Siyasi felsefenize göre hareket edeceksiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Odur efendim.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Çağdaş eser yayınlamaktır göreviniz. Yok...

SALİH COŞAR (Devamla) - Sizin budur efendim.

BAŞKAN - Dinleyelim arkadaşlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Şimdi muhterem arkadaşlar; biz şairleri yorumlamak istemiyoruz. Öyle ifadeler vardır ki, öyle ifadeler vardır ki açıktır. Yorumlamaya gerek yoktur. Fevkalade açıktır.

NACİ T. USAR (Devamla) - Ama tartışma konusu o kitap değildir, o beş kitaptır.

SALİH COŞAR (Devamla) - Müsaade eden efendim bitirelim. Hem öyle çok heyecansal olmayın.

NACİ T. USAR (Devamla) - Kaçmayın yani.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kaçmıyorum kardeşim, bak hepsini buraya getirdim.

NACİ T. USAR (Devamla) - O beş kitap değildir.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hiç kaçmıyorum şeker kardeşim, hiç kaçmıyorum. Burdayım, hiç kaçmıyorum efendim.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Tarafsız devlet nasıl davranır?

SALİH COŞAR (Devamla) - Efendim?

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Tarafsız devlet nasıl davranır?

SALİH COŞAR (Devamla) - Geleceğim efendim, geleceğim. Geleceğim. Ben burada devlet adına konuşmuyorum, Hükümet adına konuşurum. Ona da getirin.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Devletin organı değil mi bu Hükümet. Yağlı pehlivan gibi konuşun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kaçtığımız yok, yağlanmış da değiliz. Onu size aynen iade ederim. O yağlanma özelliği size aittir. Bizde yağlanma özelliği hiç yoktur. Biz böyle direk...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Yağlanmaya çalışıyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Direk görüşlerimizi söylüyoruz.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Dolanıyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Hayır efendim, hiç dolanmıyoruz, direk söylüyoruz.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen arkadaşlar. Devam edin Sayın Bakan.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Dolan, dolan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biraz evvel izah ettim, dedim ki; siyasal düşünce tarihinde çok çeşitli görüşler var. Hükümetler, Hükümetler bir siyasal partinin hükümetidir. Siyasal partiler toplumun iradesini alırken programıyla toplumun karşısına çıkar.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Ama yurttışa tarafsız davranır.

SALİH COŞAR (Devamla) - İcraatta başka.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Paket hariç.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben şimdi görüşten bahsediyorum.

OZKER OZGUR (Devamla) - Paket hariç Sayın Bakan, paket tepeden geldi.

SALİH COŞAR (Devamla) - Kitaplardan bahsediyorum, düşünce özgürlüğünden bahsediyorum. Biz bu toplumun karşısına meydanlarda, köylerde, bayırlarda çıktık.

OZKER OZGUR (Devamla) - Paketi anlatmadın ama.

SALİH COŞAR (Devamla) - Programımızı, seçim bildirgemizi, on binlerle bastık. Saray önünde böyle bol bol halkımıza dağıttık, alın dedik okuyun ve uygun görürseniz, güven duyarsanız bu iradenizi bize devredin dedik. Oyle geldik bu Meclisin masalarına.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Başka yöntemler de uyguladınız Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Zembille gelmedik kardeşim, zembille gelmedik.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - ANAP paralarıyla geldiniz.

SALİH USAR (Devamla) - Başka yöntemlerle de geldiniz Sayın Bakan.

İBRAHİM HORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - O programın yanında bahçe de dağıttınız, çimento da dağıttınız, tuğla da dağıttınız.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bittiyse devam edeyim. Efendim, şimdi...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Hakikatleri duymak hoşunuza gitmez.

SALİH COŞAR (Devamla) - Programlarımız var, programımızda görüşlerimiz var. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin korunması, yaşatılması, tanıtılması, yüceltilmesi. Hükümetin politikası var bu konuda. Hükümetin dış politikası da var. Sayın Özgür CTP Kurultay hazırlıkları münasebetiyle birkaç gün evvel, mealen yanlış söylemiş olabilirim, esasen mealen söylemiş olayım, diyorlar ki Kıbrıs'ın kuzeyini Türkiye, güneyini Yunanistan alacak, burası Nato olacak, biz buna karşıyız diyor. Oyle mi Sayın Özgür.

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Evet, biz karşıyız.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Siz de karşısiniz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam kardeşim. Bu bir görüş.

NACİ T. USAR (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani siz karşı değil misiniz buna?

SALİH COŞAR (Devamla) - Müsaade edin, müsaade edin, müsaade edin. Bu bir görüş.

(Anlaşılmayan Sesler)

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Harmanda seçmeye devam.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bizim eğitim politikamız ortada, konuşmalarımız ortada, tutanaklar ortada. Biz diyoruz ki bu memlekette evvelâ Anavatanın kopmaz parçasıyız. Bu politikamızdır.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Kabul ediyor musunuz bunu?

SALİH COŞAR (Devamla) - Kalbimiz ordadır. Gönlümüz ordadır.

EMİN UZUN (Devamla) - Ses çıkmadı, kabul ediyor musunuz?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu kurduğumuz devleti yaşatacağız.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sen anlamam konuşma be.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu kurduğumuz devleti yaşatacağız.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İster misin söyleyelim.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

SALİH COŞAR (Devamla) - Komşumuzla eşit şartlarda masaya oturabiliriz. Eşit şartlarda masaya oturabiliriz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ama oturuyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz bu görüşlerden hareket ederek 74 öncesine özlem duymuyoruz. Duymamız mümkün değil. Bizim 74 öncesine özlem duymamız mümkün değildir, olamaz.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Nerden kitaplardan gittin oraya.

SALİH COŞAR (Devamla) - Geleceğim, kitapta yazar bu söylediklerimi.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Gelemiyorsunuz hoca, hep dışardan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu söylediklerimi kitaplar yazıyor şeker kardeşim. Hepsi yazar kardeşim.

NACİ T. USAR (Devamla) - Onu yazar kendi bastırdı.

SALİH COŞAR (Devamla) - Yazıyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - O da Mehmet Yaşın'ın, ötekide.

BAŞKAN - Dinleyelim arkadaşlar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu yazıyor, bu da yazıyor Sabrederseniz okuyaycağım.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Başbakan Güney'in bugünkü durumuna özeniyor. Başbakan da ona özeniyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz 74 öncesine kesinlikle özlem duymuyoruz.

Efendim ayyıldızlı feribotların huzur kaçıracı olduğunu iddia edemeyiz. Ayyıldızlı feribotların huzur kaçıracı olduğunu ifade eden eserleri destekleyemeyiz, bu da bizim görüşümüz.

OZKER OZGÜR (Lefkoşa) (Devamla) - Hangisindedir o?

SALİH COŞAR (Devamla) - Vatan görevini kelepcesiz, zindansız, tutukluluk olarak tanımlayan, tutukluluk olarak tanımlayan görüşleri biz savunamayız. Desteklenemiz mümkün değildir sevgili kardeşlerim.

OZKER OZGÜR (Devamla) - Nerededir onlar?

SALİH COŞAR (Devamla) - Bunlar bu kitaplarda var. Ezber okumuyorum.

OZKER OZGÜR (Devamla) - Hangisinde?

SALİH COŞAR (Devamla) - Adalıyız Kaviye, sayfa 52 not alırsan, bakarsan okursun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Daha çıkartmadınız ki bakalım. Çıksın da görürüz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Çıktığında siz de göreceksiniz.

OZKER OZGÜR (Devamla) - Daha gün ışığına çıkmadı kitaplar efendim. Daha mahzenlerde dir kitaplar.

SALİH COŞAR (Devamla) - İlle de yaşlı Türk ve Rumların yaşamasıyla diyor bu ülkede barış olabilir. Şimdiki nesil diyor barış yapamaz. Geriye gidiyor. Çok çabuk unutuyoruz. Çok çabuk unutuyoruz. Evet biz bu ülkede paryalığı kabul edersek, barış olur çok kolay. Biz bu ülkede şamışarılığı kabul edersek barış olur. Çok kolay olur. Çok kolay olur. 74'den evvele özlem duyulmuş ve bu ülkede biz şamışarılığı kabul edelim, paryalığı kabul edelim göreceksiniz barış hemen olur. Çok kolay olur., Eşit şartlarda masaya oturabileceğimizi söyledik biz. Muhterem arkadaşlar, benim gelmek istediğim nokta şudur: Çeşitli görüşler olabilir ama bir yönetim, bir hükümet ille de kendi programına, kendi felsefesine...

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan dışardan lâf atıyorlar konuşmacılara ve milletvekillerine.

BAŞKAN - Evet lütfen izleyiciler konuşma yapmasın, müdahalede bulunmasın.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu hükümetin yürüttüğü politikaya fevkalade ters düşen görüşleri desteklemek konusu...

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Olamaz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Olamaz da diyeceğim, en azından muhterem arkadaşlar eğer demokrasiye inanıyorsak eğer bu memlekette fikir özgürlüğüne inanıyorsak en azından tartışılabilir. En azından tartışılabilir. Ama bunu tartışmadan, bunu incelemeyen, bunu incelemeyen esas kaynağından gerekli bilgiyi almadan her gün gazete sayfalarında, çeşitli toplantılarda, çeşitli dergilerde bunu saptırmak, bunun spekülasyonunu yapmak, birtakım ithamlarda ve isnatlarda bulunmak en hafif tabiriyle nedir? Bunun tanımını size bırakıyorum siz bulun. Teşekkür ederim.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Sayın Cumhurbaşkanının yaptığı Sayın Bakan?

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Herşeyi söylediniz onu da söyleyin.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bir noktayı daha ilâve edeceğim çok özür dilerim Sayın Başkan. Arkadaşlar, bu kitap doğrudur Kültür Bakanı tarafından yazılmamıştır. Yazılmamıştır.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Basılmamıştır.

SALİH COŞAR (Devamla)- Yazılmamıştır.

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşe)(Yerinden)- Basılmamıştır.

SALİH COŞAR (Devamla)- Pardon, basılmamıştır. Ama bu kitap bu ülkede satılmaktadır. Bu kitap, bu ülkede resmi organlar tarafından da belli sayıda satın alınmıştır.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşe)(Yerinden)- Hayret.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bu kitabı ille de yönetimin bol bol desteklemek amacıyla satın alıp, yayılmasında, dağıtılmasında, benimsenmesinde ısrarlı olamayız. Biz diyoruz ki ille şu fikirleri benimseyeceksiniz. Konu o noktaya gelmiştir.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşe)(Yerinden)- Siz diyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ben demiyorum. Siz diyorsunuz.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Siz diyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Siz bu idareyi, daha ortada fol yok, yumurta yok, belli fikirleri benimsemediği varsayımıyla suçlamaya çalışıyorsunuz.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Siz diyorsunuz benim fikrim olmayı ben desteklemem.

SALİH COŞAR (Devamla)- Suçlu durumuna, zanlı durumuna düşürüyorsunuz. Durun bakalım. Sizin beğendikleriniz ille bu toplumda yayılması, savunulması, benimsenmesi gereken fikirler midir?

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Sizinkilerdir.

SALİH COŞAR (Devamla)- Siz niye o kadar ...

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Siz Devlet eliyle propaganda yapıyorsunuz.

SALİH COŞAR (Devamla)- Kardeşim, bu zannedersen başkanlığın tanımıdır.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Sizininki.

SALİH COŞAR (Devamla)- Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Sayın milletvekilleri; bu konunun görüşülmesi tamamlanmıştır. Şimdi son gündem dışı konuşmaya geliyoruz. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin BRT ihale yolsuzluğu konusunda gündem dışı konuşma istemidir. İstem yazısını lütfen okur musunuz?

KATİP -

6/10/1986

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi
Meclis Başkanlığına.

BRT ihale yolsuzluğu konusunda gündem dışı konuşma yapacağım.

Gereği için bilgilerinize sunarım.

Ergün Vehbi
Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Ergün Vehbi.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Başbakan, duymak istemedi galiba.

TESPİT EDİLEMEYEN BİR MİLLETVEKİLİ - Randevusu vardır Sayın Başbakanın.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günün, zamanımızın önemli, aktüel konularından, kitaptan sonra bir tanesi de yine Hükümetimizin veya daha da geniş boyutta

söyleyelim, Devletimizin ve kendisini Devletle özdeşleştirmelerin yayıncılık politikasıyla ilgili BRT konusudur. Biz de ona değineceğiz. Ama, şu kadarını konuşmaya başlarken söyleyeyim ki, bu sözlerimizi bu zayıf, cılız Hükümet için söylemiyoruz. Bu, kısa süre sonra silinecek, toplum tarihine de bir noktadan öteye yazılamayacak olan zayıf Hükümete ne söylersek söyleyelim, kafa yapısını değiştirmeyeceği açıktır. Bu geçmişte de kanıtlanmıştır. Şimdi, daha bugün, bu kürsüden de kanıtlanmaktadır. Barışçı savunan yazarları çıkıp da bu kürsüden, 20 Temmuz'a karşıdır gibi gösteren bir zihniyetin, bir Başbakanın bu ülkeyi nerelere götüreceği bellidir ve ne yazık ki, BRT konusunda da artık bu Hükümetin boynuna yazılmış ve suçluluğu da belgelennmiş, tescil edilmiştir. Ben derim ki Meclise hitap ediyorum ve Meclis kendisini en azından bu şaibeden kurtarmak yükümlülüğündedir diyor ve onun için konuşuyorum, onun için bunu gündeme getiriyorum. Yoksa barış özlemi duyan bir şairin, barışçı yönelik sözlerini burda gelip de 20 Temmuz'u lanetliyor diye o barışçı şairi hedef gösteren bir Başbakanın doğru dürüst bir yayım politikasını, veya kitap politikasını beklemek de çok da safillik olur değerli arkadaşlarım.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Konumuzun dışına sapıyorsunuz.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bir Başbakan ki eline bir şairin kitabını alıp da, o şairin sadece iki satırını burda okuyacak ve kendi kendine göre, kendi kafasında dolğanlara göre yorum yapacak ve işte bu şair 20 Temmuz'u kastetti diyecek. Bu Başbakanın ve Hükümetten ne bekliyoruz, ne bekleyebiliriz değerli arkadaşlarım? Sonra da, kitap yasaklamak niyetinde değilmiş, efendim, bu memlekette özgürlük varmış falan lâflarıyla da bu kürsüleri ve zabıtları doldurmaktan da çekinmemektedirler.

Arkadaşlar; savaşmak, özgürlük için savaşmak da eğer kederde varsa, pek tabii ki dünyanın bu köşelerinde olacaktır. Ve 1974'te de bu ülkede pek tabii ki bir savaş olmuştur. 1919'larda, 1920'lerde de Türkiye'de Atatürk'ün liderliğinde bir Kurtuluş Savaşı olmuştur ama hemen o savaşı yapan Atatürk, o Kurtuluş Savaşının arkasından, lütfedip de bu kitap okuduğunu iddia eden, kasılanlar açsınlar da o Atatürk'ün Nutkunu okusunlar. Atatürk bizzat kendisi savaş aleyhtarlığı yapmıştır Nutku'nda ve demiştir ki; "evet, savaştık, özgürlüğümüzü kazandık ama savaş insanlığın baş düşmanıdır. Savaş olan yerde ne biz, ne başkaları yeşermez, yaşamaz, güçlenemez." Atatürk'ün kesin ve net görüşüdür.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - (Anlaşılmayan sözler)

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Ve kurulan Cumhuriyete de...

Dinleyeceksiniz, dinlemesini de alacaksınız.

Kurulan Cumhuriyetin de dış politikasına temel felsefe olarak "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" felsefesini yerleştiren de Atatürk'tür. Savaştıktan sonra da kalkıp tankın, topun, tüfeğinin reklamını yapmamıştır. Bizzat kendisi harp aleyhtarı demeçlerle "Türkiye'yi Misak-ı Milli hudutlarının dışına birtakım Turancı, birtakım serüvenci, ırkçı düşüncelerle çıkarmaya çalışanlar zamanında bu Türklere, bu Türkiye'de yaşayan insanlara çok büyük kötülük yapmıştır" demiştir Atatürk ve onları da mahkûm etmiştir.

Şimdi Sayın Başbakan, bu memlekette bir şairin barış istemesine, barış özlemine bu kürsüden karşı çıkmaktadır. Kitap mahkûm ettiği gibi, şairi de birtakım karanlık düşünceli insanların hedefi olarak göstermeye çalışmaktadır. İşte bu zihniyetteki insanlara biz BRT ile ilgili politika anlatacağız da değişecekleri... Biraz fazla iyi niyetlik, sadıllık olur ama bu Meclis BRT konusunda en azından bazı keşimlerde, birtakım yayın organlarında, şimdiden kendisine atfedilmeye başlanmış olan kara lekeden kendini temizlemek mecburiyetindedir. Onun için bu konuşmayı yapıyorum. Meclis olarak bu sorunun üstüne gitmek ve bir çözüm bulmak mecburiyetindeyiz. Eğer bir memlekette demokrasiden bahsedeceksek ve siyasal partiler muhalefet ve iktidarı ile varsa, buna tahammül etmek ve bu doğrultuda hükümet etmek mecburiyetindeyiz.

Değerli arkadaşlarım; birtakım konularda Sayın Salih Coşar çıkıp muhalefetin görüşlerini benimseyebilir. Doğaldır. Biz, Ekonomik Yıkım Paketine muhalefet olarak karşı çıkabiliriz, Hükümet olarak da Eroğlu, Sayın Denktaş'ı da önüne alarak bayraktarlık yapabilir. Bu da doğaldır. Zaten bu bayraktarlıkla memleketi hangi çıkmaz sokaklara getirdikleri açık ama haklarıdır ve bunu da savunabilirler. Biz toplumsal bir düzeni savunduğumuz zaman, onlar önce fertler, önce şahıslar, önce İrfan Nadir'ler, sonra arkasından da bilmem hangi Ahmetler, hangi Mehmetler kalkınca da onlar kalkınca memleket de kalkınca gibi ferdiyeci bir düşünceyi de savunabilirler. Bu doğaldır. Ama arkadaşlar; bir memlekette muhalefetin ortaya koyduğu ve basının sağ ile, solu ile, ortası ile üstüne gittiği, delilleri ile Devlet organlarının açıkladığı bir suistimselde Hükümet hiç kimseye arka çıkma hakkına sahip değildir. Ve Hükümet bugün yolsuzluklara, gırtlığına kadar bulaşmış olan Yönetim Kuruluna, BRT'nin Yönetim Kuruluna arka çıkmaktadır.

Bu nedenle bu yolsuzluklarda Hükümet de kara lekeli. ve kendini gelecekte bu Meclis önünde aklamak mecburiyetindedir. Bugüne kadar, bu kadar şey yazılacaktır, bu kadar şey söylenecektir ve bu memleketin, bu Devletin mali denetleyicisi olan ve Meclise karşı sorumlu bulunan Sayıştay oturup araştırma yapacaktır, ve kesin bulgularla, kesin ve net bulgularla evet, bu işte suistimal, yolsuzluk vardır diyecektir. Bu nedenle de bu ihaleyi iptal etmek zorunluluğu vardır diyecektir, ama Hükümet kılını kıpırdatmayacaktır. Sanki bir yasa tasarısı hakkında görüş almış gibi durumu Savcılığın mütalâasına sunacaktır.

Nerde görülmüştür böyle bir formalite? Hangi konuda şimdiye kadar bu yöntem uygulanmıştır da bugün de bu yönteme yönelmiştir Hükümet? Size Sayıştay, açıklıkla, bu memleketin mali denetim organı olan Sayıştay, çok açık ve net biçimde ve bulgularını arka arkaya maddeler halinde sıralayarak raporunu göndermiştir. Siz halâ Meclis Üyelerine bile o raporu dağıtmamışsınızdır. Bazı, işinize gelen raporlarda, hoşunuza giden raporlarda, bazı kişileri sizden yana bazı kişileri sklamakla yükümlü olduğunuz konularda, birden bire Sayıştay raporları derhal komisyonlara havale edilebilmekte ve Meclis gündemlerine üstelik oylanarak girebilmektedir. Nerde Sayıştay raporu BRT'yle ilgili? Sevkedildi mi, geldi mi? Hayır. Efendim, Savcılık, eh, BRT zarara girebilir. Onun için ...

MİLLÎ EGİTİM VE KÜLTÜR BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Nasıl sevkedilir Meclise?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Burdan okunur. Daha önce yapıldığı gibi, ETİ'deki ilaç yolsuzluğuyla ilgili nasıl yöntem izlendiyse, Sayıştay raporlarında, öyle yöntem izlenir ve derhal etkin bir çalışma yapılarak kısa sürede de iş sonuçlandırılır. Sayın Coşar, Hükümetin yapabileceği sadece bu değildir. Buna ilâve olarak biraz sonra eğer sabır gösterirseniz ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Say efendim, say, Hukuk Devletinde de görelim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Sabır gösterirseniz, size daha neler yapabileceğimizi ve bugüne kadar da yapmadığınızı, tam tersine de arka çıktığınızı saymak, sıralamak istiyorum da, o zaman lütfen kendinizi savunun.

SALİH COŞAR (Devamla)- Say bakalım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bir memlekette, o memleketin Sayıştayı eğer bir rapor vermişse ve demişse ki, harcamalar usulüne uygun değildir. İhale tamam değildir. İhale yoklukla maluldür. Yani, doğmadan ölmüş bir ihaledir demişse, bunun artık, Savcılığın mütalâasına müracaat etmek gibi bir usul yoktur. Savcılık, bu rapora göre mecburdur, bu Devletin bir organı olarak, Hukuk Dairesi olarak Devleti, Hükümeti, BRT'nin bütçesini korumakla yükümlüdür. Umutsuz olsa bile, kaybedeceğini bilse bile o Savcılık makamı o raporu alıp, o konuda işlem yapmak ve mahkûmî, bu Devletin başka bir organını, Yargı Mercisini harekete geçirmek mecburiyetindedir. Çıkıp ssvunma yapmadan, iddia hazırlamadan, araştırma yapmadan, eh, bu şeyde de birtakım bulgular var ama, iptal ederseniz de BRT işte şarap fabrikasında Devlet olduğu gibi, BRT de bu konuda zarara girer gibi mütalâa verip de bu işin önüne geçmek yetkisine sahip değildir. Böyle bir hakkı, böyle bir yetkisi yoktur. Ama, bizim Hükümetimiz ne yazık ki, Hükümet olup da bugüne kadar iktidar olamadığı için işler hep birbirine karıştı. Ne oldu? Sayıştay oturdu. Gerçekten raporunu hazırladı, yolladı. Bu rapor Savcılığa gitti. Savcılık oturdu buna ait, Sayıştayın raporuna ait, kendi araştırmasıyla değil, Sayıştayın raporuna ait yorum bildirdi ve ne yazık ki arkadaşlarımız değerli milletvekilleri; bu yorumunu da daha açıklamadan, rapor haline getirmeden, BRT'cileri de, o konuyla ilgili direk methalder olmuş olan BRT'nin yönetim kurullularını da topladı, çağırdı makamına ve kendilerine daha raporu rapor haline gelmeden, Hükümete suhulmeden, sizi akladım, gidin dedi. Onlar da gitti, Hükümetle de işbirliği içerisinde BRT Radyo Televizyonundan bu Devletin bir organına, malî denetim organına yayınla cevap verdi, hakaret etti, saldırıda bulundu, tecavüzde bulundu. Basına da, basın ortadakinine, solundakinine de hücum etti BRT. Ama, onları mazur görüyoruz. Yaptıkları, her zaman yaptıkları birşey, ama bu Devletin malî denetim organına BRT'nin kendi adamlarından ve radyo televizyonundan yayın yaparak saldırıda bulunması herhalde Devletin, Hükümetin zaafından ileri gelen bir husustur.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Dolaylı olarak Meclise saldırmış oldu.

ERGÜN VEHBİ (Devanla)- Evet, Meclise seldirmiş kabul edilebilir.

Değerli arkadaşlar; gündemde olan konu nedir? Gündemde olan konu doğrudan doğruya BRT'dir. BRT'nin yayın politikasıdır ve sadece milyarlık yolsuzluk konusu ortaya çıktığı zaman BRT aktüel bir müessese haline gelmemiştir ki., Bu kürsüde de, bu Mecliste de, basında da her zaman günün konusu olmasını sürdürmüş bir müessesedir BRT. Nasıl? Menfi yönden. Anayasaya karşı laikliği ayaklar altına alarak, Anayasaya karşı, hem Atatürkçü, hem de Arabistenci, kralcı olarak, ticanileri, kara sakallıları, ekranlara çıkarıp evlerimizin içerisine sokarak, hakkı olmadan. Yine, bu BRT Anayasamızdaki tarafsızlık ilkesine ve kendi yasasındaki tarafsızlık ilkesini her gün, her gün çiğneyerek her gün gündemde kalabilmiştir. Bu BRT değil miydi ki daha üç beş ay önce yine çok büyük, hepsinin mahkum olması gereken daha büyük bir yasa tanımazlığa tevessül etmiş ve yasa yokken, hakkı yokken sivilleri silahlandırıp da arazisinin etrafında halkımıza karşı nübete dikmişti. Bu BRT değil miydi? Deha o zamandan bu yönetim takımının kulağından tutulup da sokağa atılması gerekmez miydi? Hayır. Devamlı arka çıkıldı, arka çıkıldı. Meğer bu tarafsızlığı çiğneyen ve sürekli Hükümeti destekler görünen yayın politikalarının arkasında birtakım oyunları halkın gözünde gizlemek de vardı ve uzun süre de bu kurum, birçok yaptıklarına da, birçok satın almalarını da, usulsüz satın almalarını da halkın gözünden gizleyebilmiştir. Oyle bir yönetici takımla karşı karşıyayız ki, yaptığı tek şey sol basında, hakkında çıkan yazıları, küpürleri kesmek veya sol partilerin, muhalefet partilerinin Mecliste yaptığı konuşmalardan küpür keserek, askeri makamlara ve yüksek ilgili ve yetkili bazı mercilere dosyalar hazırlayıp göndermek. Tek yaptığı, işte ben ne kadar iyi bir yöneticiyim, ne kadar iyi bir insanım, yayın politikam ne kadar güzeldir ki bakın bana solcular hep hücum etmektedir, hem Mecliste, hem gazetede. Tek yaptığı budur. Ama bunlar, nereye geldik. Gericici yakınımızdaki komşu ülkelerin radyo ve televizyonlarının çok çabuk gerisinde ve hiçbir zaman toplumumuza yakışmayacak bir düzeyde bir yayın kurumuna ne yazık ki toplumumuz layık görüldü.

Değerli arkadaşlar; olay açık ve nettir. Milyara yakın bir ihale. Bu ihale başından sonuna kadar sakat. Bir kez ihale, bu milyara yakın, yedi yüz küsur milyonluk ihalede bir kısım müesseselerden kapalı zarf usulü, bazılarında da herkese açık, sağda solda rahatlıkla okunabilecek, rakamların öğrenilebileceği teklif, teleks usulü teklifler alınmıştır. Burdan zaten, bu milyarlık ihalenin iptal edilmesi kaçınılmazdır. Bir kısmı açık teleksle bildiriyorsa, bir kısmı da kapalı zarflarla veriyorsa bu doğmadan ölmüş bir ihaledir.

İkincisi; ihale açıldıktan sonra Yönetim Kuruluna, BRT Genel Müdürü prensip olarak, Unpeck Şirketinin iki yüz milyon daha ucuz olduğu için kabul edilmesi gerektiğini sundu ve sadece prensip olarak o Yönetim Kurulu da bunu kabul etti. Prensip kabulün arkasından gelen kesin kabuldür. Yani, Yönetim Kurulu kesin kabulü yapmadıktan sonra bu ihale oluşturulmaz. Kural budur, kaide budur, uygulanması lâzım gelen usul budur. Ama, prensip kabulünden hemen sonra o Yönetim Kurulunun görevi biteceğinden, Temmuz 20 civarında, 21'inde görevi biteceğinden Sayın Genel Müdür süratle, kesin olarak bu anlaşmayı onaylatmak için Yönetim Kuruluna müracaat eder ve Yönetim Kurulundaki çoğunluk da bu kesin anlaşmayı imzalamayı hem usullerdeki hatalardan dolayı, hem de beş on gün sonra görevleri biteceği için imzalamayı reddeder. Yönetim Kurulu, bunu imzalamaz. Hatta Satın Alma Komisyonundaki Devlet Planlama Organizasyonunun temsilcisi olan Sayın Hüseyin Kuruş da o prensip anlaşmasına sebep olan imzasını sonradan şu gerekçeyle geri çeker. Der ki gerekçesinde ve bunu da yazılı olarak her yere duyurmuştur bu arkadaşımız. Gizli, örtülü değildir yazdığı mektup. Der ki, prensip anlaşmasına esas teşkil eden Unpeck Şirketine verilecek olan ihalenin bir kısmı Tomson Şirketine verilecekti. Oysa sonradan Tomson'a verilecek olan iptal edildi ve tamamı yine Unpeck'e verildi der. Onun için ben bu bıçağın altına yatmam der arkadaş ve imzasını da geri çeker. Yönetim Kurulu imzalamaz. Planlama Teşkilatının temsilcisi imzasını geri çeker ama, yalnız başına değerli arkadaşlarım, tek başına 9 Temmuz'da Genel Müdür gider ve bu milyarlık ihaleyi hiç yetkisi olmadan imzalar ve sonra da oluşmuş kabul eder. 9 Temmuz'da bu milyarlık ihaleyi imzalayan kişi, Yönetim Kurulu 21 Temmuz'da değiştikten çok sonra ve Sayıştaydan da gizleyerek, Eylül içerisinde ancak Yönetim Kuruluna onaylatmak zahmetine katlanır. Böyle bir ihalenin, milyarlık bir ihalenin yetersiz olacağını Sayıştay Başkanının

söylediği gibi, anlamak için hukukçu olmaya hiç de gerek yoktur. Aynen Sayıştay Başkanının lafıdır bu. Ama, buna rağmen Sayın Savcı bütün bu hatalara rağmen, işte BRT Kurumu zarara uğrayacaktır, onun için bu ihaleyi iptal etmeyin der. Nereye kadar arkadaşlar? BRT'nin bu ihalesi iptal edilmezse, ki edilmiyor, edilmemiştir şu anda halâ daha. Bu kadar tartışmaya ve bu kadar verilere ve bu kadar kanıtlara rağmen halâ edilmemiştir. Nereye kadar? Bundan sonra yapılacak ihale yolsuzluklarında da yine bu seferlik bunun üstesinden gelelim, bırakalım bu arkadaşlar bu işi yürütsün mü diyeceğiz? Devlet buna tahammül edemez. Para kaybolacak dahi olsa, Devlet zarar dahi edecek olsa, davayı kaybedeceğini bile bile, bu Devlet, bu yolsuzluğa göz yumamaz, göz yumamalıdır. Prensibin, felsefenin, temel felsefenin, ilkenin Devletçilik anlayışında bu olması gerekir. Oysa bizde, Sayın Başbakan, üstelik BRT'nin kardeşinin temsilcisi olduğu firmaya milyara yakın ihaleyi imzalayan Yönetim Kurulunun kendisini Ulusal Birlik Partili satarak girişimleri destekliyor ve kendi yayın organından, Devletin yayın organından, BRT'den ve ekranından ve radyodan, Devletin Mali Denetim Organına, Sayıştaya hücum ettirebiliyor.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Genel Müdürün de yargısıdır.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Burda, kuşkuya düşecek hiçbir konu yoktur değerli arkadaşlarım. Sayıştay raporu açıktır. Bakan ne diyor. Kısa ve öz Sayıştay raporundan, sırf zabıtlara geçain diye okuyorum. Nurun Yönetim Kurulunun 16 Eylül 1986 tarih ve 256 sayfa sayılı kararı, bir usulsüzlüğü daha örtbas etmek amacına yöneliktir. Bu kararla önceden mevcut bulunmayan bir kararın onaylanmasına ihtiyaç duyulduğu yönündeki görüşümüz kanıtlanmış olmaktadır. Ayrıca Satın Alma Komisyonu kararının 16 Eylül'de Yönetim Kurulunda onaylanmasından önce, Unpeck Firması temsilcisiyle 9 Temmuz 1986 tarihinde kesin anlaşma yapıldığı da ortada olduğu cihetle, ilgili firmayla yapılan bağlantının Bayrak Radyo Televizyon Kurumunu bağlayıcı olmadığı ve herhangi bir tazminat mükellefiyeti doğurmayacağı da açıktır. Sayıştay, bunu çok kesin bir dille ortaya koymaktadır. Ama, ne yazık ki bizler, Hükümet, etkin tetbirler olarak bu işin üzerine gidememekteyiz.

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi; kaç dakika daha devam edeceksiniz?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Birkaç dakika Sayın Başkan. Bağlayacağım.

BAŞKAN - Peki efendim oldu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümet ne yapabiliyordu? Özerk bir kurum. Yasası var. Yasasına göre de yönetim kurulu atanır ve bu Yönetim Kurulu bu müesseseyi işte evirir çevirir. Özerk bir kurum, doğrudur. Zamanında biz kesin özerkliğini savunmuştuk da, demiştik ki, "bu Yasa ile bu kurum özerk olmaz. Bu Yasa ile bu Kurumu siz, iktidarın borozanı yapacaksınız" demiştik. Hatırlayacaksınız, zabıtlarda da vardır. Çünkü Hükümetin atayacağı elemanlardan oluşacak olan Askeriyenin, Güvenlik Kuvvetlerinin atayacağı adamlardan oluşacak olan bir yönetim kurulunun seçimsiz ve değişik kesimlerin temsilcilerinden gelmeyecek olan bir yönetim kurulunun Hükümetin borozancılığını yapmaktan öteye bir anlam taşımayacağını biz zamanında vurgulamıştık ama biliyordunuz. Bugünleri de hesaplayarak böyle bir yönetim kurulu oluşturdu. Bu Yönetim Kurulu ile, bu BRT kesinlikle özerk değildir. Kesinlikle değildir. Çünkü eğer isteseydiniz, özerkliğine dokunmadan hiç Yönetim Kurulunun veya BRT'nin özerkliğine dokunmadan kendi temsilcinizi Hükümet olarak rahatlıkla geriye çekebilirdiniz. Geriye çekmek bir yana, usulsüzlükler ortaya çıktıktan sonra, ihale yapıldıktan sonra, yenilediniz ve aynı adamları tekrar aynı Yönetim Kurulunda tuttunuz. Askeriye kendi temsilcisini çıkardı. Şaibe altında kalmış olan temsilcilerinizi, hepsinin bugün mahkemeliktir durumu. Hepsi hesaba çekilecektir. Bugün değilse yarın, yarın değilse öbür gün mutlaka o Yönetim Kurulunu oluşturan, hepsi tek tek istesenez de, beğensenez de beğenmesenez de hesap verecektir. Bu Devleti, lâfları öyle şov milliyetçiliği ile size çığnetmeyeceğiz. Sahip çıkarız ve gerçekten de gelecekte de güçlendiririz bu Devleti. Onun için hesap vereceklerdir. Zaten hesap verecek olan bu adamları korumaktan vazgeçin. Çekin geriye bu iş dursun. Verin mahkemeye o savcı da otursun iddianamesini hazırlasın ve bu Devleti korusun. Bunlar yapılabilirdi.

Bir başka yapılacak şey söyleyeyim size. Özerklikle hiç alakası yoktur. İşveren Sendikası temsilcisi de, ihaleyi temsilci olarak, ihaleyi kazanan firmanın temsilcisi olarak görünen kişinin kardeşi İşverenler Sendikası temsilcisi, BRT Yönetim Kurulunda herkes değişir, o değişmez. Nerde bu İşverenler Sendikası?

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hür teşebbüs.

ERGÜN VEHBİ (Devanla) - Nerde, nerde?... Hür teşebbüs olsun. Varsın hadde değişik düşünceleri özgürce kabullenelim ama nerde? Sendika yok ortada. Oyle bir İşverenler Sendikası yok. 1982'den beri ne yönetim kurulu yapmıştır, ne toplanmıştır...

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ne kongre, ne birşey?

ERGÜN VEHBİ (Devanla) - Ne de oturup yeniden 21 Haziranda kendi temsilcisini seçip de tekrar bu Yönetim Kuruluna göndermiştir. Kim yapmıştır? Kendi kendini, ihaleyi alan kişinin temsilcisinin kardeşi kendi kendini ben yeniden atandım demiştir. Onu araştırın. Biz araştırdık. Araştırmıyorsunuz siz. Biz hepsini araştırdık.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Zahmet edip araştırmazlar.

ERGÜN VEHBİ (Devanla) - Bütün gerek duyulan işi araştırdık. 1982'den beri ortada yok olan bir sendikanın temsilcisi de geçerliliğini yitirmiştir ve ortada kesinlikle yoktur. Onun için de zaten bu da bağlı başına bu ihalenin geçerliliğini ortadan kaldıran bir husustur. Bunları da yapabiliydiniz, bunu da yapmadınız.

Hükümet olarak süratle konuyu hatta olağanüstü birleşimlerle Meclise getirebilirdiniz ve Sayıştay Raporunu, sekakta tartışılan bir belge olmaktan kurtarır, muhatap olduğu mercinin tartışmasını sağlardınız. Bu da yapılmamıştır ve ne yazık ki şu anda basın önünde Devletin organları tartışmaktadır. Deha önce Sayıştay Başkanının BRT'ye yollayıp da yayınlattıramadığı görüşleri basına vermesi sonucu bugün saat 11.00'de bu Devletin Başsavcı Yardımcısı kendi kendine oturup Sayıştay'ı suçlamak ve basını suçlamak için basın toplantısı yapmıştır ve yapmaktadır. Ve bu devam edecektir eğer tedbir alınmazsa. Eğer Meclis bu işin üzerine gitmesse ve bu sorunu çözmezse, zaten her yanımıza, Devletin her yanına sarılmış olan çürüme ve kokuşma bir o kadar daha artacaktır değerli arkadaşlarım. Onun için biz, Meclis çoğunluğunu muhalefetle de işbirliği yaparak bu işin, bu konunun üzerine süratle gitmeye çağırıyoruz.

Zamanımız uzadığı için en azından son bir kaç ayda, tüm kanıtları ile kamuoyuna yansımağ olan diğer kokusuzluk göstergeniz olan diğer suistimalleri, ihale yolsuzluklarını veya başka konuları bu kürsüden gündeme getirmeyeceğim. Onların da elbet sırası gelecektir. Ama hiç olmazsa bu konuda üzerimize düşen görevi yapmakla yükümlü olduğumuz kanaatindeyiz. Dinlediđiniz için saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi.
Buyurun Sayın Atay Cafer.

ATAY CAFER ÜREL (Girne)(Yerinden) - Sayın Başkan, Ulusal Birlik Partisi Grubu adına bir önerimiz vardır. Ö.s. Danışma Kurulu ve Başkanlık Divanı toplantıları olacağından, bir de Hükümet Üyelerinin bazı toplantıları ve gezileri olacağından oturumun Cuma günü saat 10.00'a ertelenmesini öneriyorum.

MEHMET CİVA (Lefkođa)(Yerinden) - Hayır, öyle şey olmaz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Niçin olmasın?

MEHMET CİVA (Devamla) - Gidersiniz ondan sonra gazeteye, Meclisi muhalefet çalıştırmaz diye. Siz çalıştırmazsınız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ne kadar konuşursanız, o kadar çalışmıyorsunuz.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Partiler arasında konuşulmadı bu konular Sayın Başkan.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Evet Sayın Başkan.

NACİ T.USAR (Devamla) - Partiler arasında konuşulmadı bu konu, neden efendim?

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkođa)(Yerinden) - Bize sorulmadı.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Ulusal Birlik Partisi milletvekili, Grup Başkan Vekili Atay Cafer'in bir önerisi vardır. Bu öneriyi, özel komite ile ilgili işlerin yapılmasına sıra gelmiştir. Bu komitenin oluşması için hakikaten Danışma Kurulunun toplanması lâzımdır ve Sayın Başkan Hakkı Atun da sizleri de beklemektedir, üyeleri de beklemektedir şu anda.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Genel Kurul ertelenmeden de Danışma Kurulu toplanabilir efendim. Toplanır on dakika, on beş dakika işini yapar, yine döner çalışır.

BAŞKAN - O zaman Sayın Atay Cafer'in önerisini...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAY BEŞEŞLER (Yerinden) - Sayın Başkan, Ü.s. parti toplantımız vardır. Hükümet üyesiyiz, Başbakan gezide, Öbür bakan gezide, cenaze var arkadaşlar gidecekler. Bu nedenle burda birleşimi...

BAŞKAN - Ulusal Birlik Partisinin bu bakımdan farklı...

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Oylatın efendim.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sayın Başkan, usul hakkında.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Naci.

NACİ T.USAR (Devamla) - Biz aslında, Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu olarak siyasi parti faaliyetlerine fırsat verme açısından zaman zaman Meclisin kendi çalışma takvimini, ayarlamasına karşı değiliz. Hatta bazı dönemlerde bizim de bu doğrultuda isteklerimiz olmuştur. Ancak, bizim öneriye itiraz gerekçemiz şudur. Biz, partiler arası diyalogla Meclisin çalışmalarının takvim edilmesini, bir takvime bağlanmasını istiyoruz. Bu yapılmadığı için, bizim grubumuza bu konu ile ilgili olarak sorulmadığı ve mutabakata varılmadığı için öneri hakkında olumlu oy kullanamayacağız, bu gerekçe ile.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Naci Talât.

Sayın milletvekilleri; gündemimiz özel gündemle ilgili işlemlere gelmiştir. Fakat bu özel gündemle ilgili görüşmelerde Danışma Kurulunun toplanması lâzımdır. Esas neden budur. Toplanamadığı için ben birleşimi burda kapatıyorum ve Cuma günü saat 10.00'a erteliyorum.

Gelecek gündemimiz:

**Başkanlığın Genel Kurula sunuğları,
Özel gündemde yer alacak işler,
Seçimler ve oylaması yapılacak işler,
Sorular, genel görüşme ve
Meclis Araştırması yapılması,
Görüşülecek tasarı ve önerilerle ilgili Komitelerden gelen diğer işler.**

Birleşimi burda kapatıyorum. Teşekkür ederim.

DONEM: I

YIL: 2

CUMHURİYET MECLİSİ

GÜNDEMİ

2'nci Birleşim

7 Ekim 1986 Salı

Saat:10.00

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
 1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubunun vermiş olduğu "Sanayi Holding'deki Yönetim Bozuklukları" hakkında Meclis Araştırması Açılması Önergesinin (M.A.No:5/1/86) Öngörüşmesi.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.
 1. Fiyat İstikrar Fonu (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:47/1/86) ve Tasarıya ilişkin Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Raporu.
 2. Rihtım Harçları (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:81/1/86) ve Tasarıya ilişkin Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Raporu.
 3. Askerlik (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:89/1/86) ve Tasarı ile birleştirilen Askerlik (Değişiklik) Yasa Önerisi (Y.O.No: 6/1/86) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarı ve Öneriye ilişkin Raporu.
 4. Birleştirilmiş Sivil Savunma Teşkilâtı Personel (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:10/1/86 ile Y.T.No:49/1/86) ve Tasarılarla ilişkin Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesinin Raporu.
 5. Sayıştay Başkanlığının, ETİ'ye ilaç Alımları ile ilgili Raporuna ilişkin Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Raporu.

270

0

1